

ਪਿੰਡਾਂ ਘਾਲੇ

ਪ੍ਰੋਮੋਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇਟੇਵਾਲੀਆ

ਸਮਰਪਿਤ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਜਾਗ ਲਾਗਿਆ,
ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਿਵਚਰਨ ਜੰਗੀ ਕੁੰਸਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਤੋਂ,
ਸੇ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਈ
ਸਿੱਖਿਅਤਾ। ਜਿਸੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ ਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ
ਸੂਬਾ ਐ, ਜਿਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣੇ ਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਈ ਬਣੇ ਆਂ,
ਜਿਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਆ, ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਈ ਗਏ ਆ, ਇਸ
ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅਖਿਰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਉਸ ਨੂੰ,
ਜੀਹਦਾ ਸਬੰਧ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ, ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ, ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ,
ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ।

ਤਰਕਰਾ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਖੁੱਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਲੋਕ - (ਵਾਰਡਕ)

1.	ਪਿੰਡਾਂ ਆਲੇ	13
2.	ਮੀਂਹ	14
3.	ਪਰਾਂਤਾਂ ਜਿੰਡੇ ਜਿੰਡੇ ਜੇਰਿਆਂ ਆਲੇ	16
4.	ਅਸੀਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੱਚ	18
5.	ਚਿਤਾਵਨੀ	19
6.	ਪੰਜਾਬ ਦੇਖਣਾ	20
7.	ਏਹੋ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ	22
8.	ਚੋਹਰੇ ਮੋਹਰੇ	23
9.	ਢਾਂਡੇ ਤਰਕੇ ਦੇ ਜੁਝਨੇ	25
10.	ਜੇ ਚੁਆਨ ਜੇ ਕਿਸਾਨ	26
11.	ਫੇਰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ	28
12.	ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਣਦਾ	30
13.	ਥੱਗੇ ਕਾਵਾਂ ਵੇਲੇ	31
14.	ਖੁੰਬਾਂ ਦੇ ਬਸਿੰਦੇ	33
15.	ਪੇਸ਼ੀ ਨਾਜ਼ਮ ਦੇ	35
16.	ਗੱਲ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਫਰਕ	38
17.	ਮਿਲ ਤੇ ਕੋਈ ਹੈਗਾ ਸੀ ਕਿ ਭੁਲੇਖਾ ਪਿਆ	39
18.	ਨੌਂ ਦੇ ਮਗਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੌਂ	41
19.	ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ	43
20.	ਪਿਪਿਲ ਤੇ ਪਾਮ	44
21.	ਅਣਗੋਲੇ ਤੇ ਅਣਮੋਲ	46
22.	ਵਿਛਕ	48

ਭਾਗ ਦੂਜਾ
ਅਹਿਮ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਕਿੱਸੇ - (ਮਿੱਠੀ ਕਹਾਣੀਆਂ)

1.	ਮਹਿਲਾਂਵਾਲੇ	51
2.	ਸੀ ਆਇਆ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ	54
3.	ਰਜਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਆਲਾ ਜੀਤੀ	57
4.	ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਲਾਟ ਦਾ ਚਾਨਣ	60
5.	ਕਿਡੇ ਟੂਪ ਤਾਂ ਨੀ ਲਮਕਦੀ	63
6.	ਝੰਡੇ ਕੇ	64
7.	ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ	67
8.	ਜੋਧਾ, ਘੀਚਰ ਤੇ ਗੁੱਲਾ	71
9.	ਦਰਿਆ ਆਲੇ ਪਾਸਿਓਂ	74
10.	ਅਸੀਂ ਏਥੋਂ ਹੀ ਲੰਘਦੇ ਹੁੰਨੇ ਆਂ	77
11.	ਬੈਸ	80
12.	ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ	83

ਭਾਗ ਤੀਜਾ
ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ - (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)

1.	ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਰੱਬਾ ਲਾਲੀ ਸਖਸ਼ੀਂ ਅਜਿਹੀ	87
2.	ਡਰਿਝਣਾ 'ਚ ਗੱਲ ਚੁੱਭ ਜੂ	88
3.	ਟਾਕਲੀ ਦਾ ਸਿੱਦ੍ਹਕ ਬਣਜਾ	90
4.	ਹੋਈ ਵਕੀਰ ਦੀ ਮੈਂ ਹੀਰ	91
5.	ਤੂੰ ਹੱਥੀਂ ਬਹਿਜੇਂ	93
6.	ਪੈਂਗ	95
7.	ਉਂਠੀਆਂ ਕਰ ਜਾਨੇ ਆਂ ਹੱਟੀਆਂ	97
8.	ਫੂਰੀ ਕੀਤੀ ਵਾਂਗੂ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਲੜਗੀ	98
9.	ਐਸ ਪਾਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ਪਿੰਡ	99
10.	ਕਿਆ ਬਾਤ ਸੀ...	100
11.	ਜਿੱਥੇ ਪੀਞੇ ਬੱਕਰੀ ਖੇਡਦੇ ਸੀ	101
12.	ਟੱਪੇ	102

13.	ਖੁੰਡਾ ਪਟੜਾ ਜੜਾਂ ਚੋਂ	
14.	ਲੰਬੀ ਨੜਾ ਬੰਦਿਆ	104
15.	ਨੀ ਰੂੰ ਕੰਢਾ ਸਮਝਾਨਾ	105
15.	ਜੇ ਆਖਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਕਹਾਂ ਦਿਲ ਦੀ	106
17.	ਯਾ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾ ਮੋਹ ਜਿਆ ਹੋ ਗਿਆ	108
18.	ਪੇਂਡੀ ਦੇ ਝੁਲਾਵੇ ਝੁੱਲੇ ਨਾ	109
19.	ਬੰਬਰੇ ਨਾ ਜੱਟੀਆਂ ਵਰੇਲੇ ਬੰਨ ਲੇ	110
20.	ਏਸ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰਹਿਣੀ ਦੇ ਸੁਰੀਸ਼ ਸਦਾ ਆਉਂਦੀ	111
21.	ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਲਿੱਕ ਸਫ਼ਰ	113
22.	ਊਟੀਆਂ ਖਿਦਮਤਗਾਰੀਆਂ	115
23.	ਰੋਦਾ ਨੌਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਦੇ ਡੇਮੀਰੀ ਕੁਛੀਏ...	117
24.	ਹੁੰਗ ਡਰਕੇ ਕਲੋਜਾ ਮੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ	118
25.	ਯੁਗੀਆਂ ਡੀਸਲ ਲੈਂਦੇ ਕਿਧਰੇ	120
26.	ਛਿੱਦੇ ਰੋਗੀ ਖੁਆਰ ਬੀ ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਈ	122
27.	ਖਿਖਟ ਆਗੇ ਤੇਨੂੰ ਵੱਖਰੇ	123
28.	ਯਦੇ ਕਿੱਧਰ ਕੱਢਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀ	125
29.	ਵੇਦ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ	126
30.	ਜੱਟੀ ਕੰਡੀਆਂ ਕਰੇ ਘਾਇਬਾ	128
31.	ਮਿਥੇ ਹੁੰਦੇ ਮਾਰਗੀ	129
32.	ਵੇਚ ਫਾਲਾ ਨੂੰ ਰੁਹ ਜਾਣਾ ਮੰਡੀਓ	130
33.	ਗਾਹਾਂ ਰੁਕਾਈ ਰੂੰ ਪਰਚੇ ਖਿਲਾਰਕੇ	131
34.	ਲੀਹ ਪਾਉਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ	132
35.	ਵੇਚੇ ਨੀ ਪਰੋਗਾ ਵਧਦੇ	133
36.	ਫਿੱਡਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇੰ ਫਿੱਡਾਗੀ	134
37.	ਇਹ ਆ ਗੱਲ ਦਿੰਦੇ ਦੀ	135
		137

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

ਵੰਡਬੀਰੀਆਂ, ਜੱਟਬੀਰੀਆਂ ਤੇ ਯੱਭਬੀਰੀਆਂ - (ਵਿਅੰਗ)

1. ਫਿੱਡਾ ਆਲੇ
2. ਫਿੱਡਾ ਆਲੇ ਸਿਸਦਾਨ

3.	ਬੀ ਬੀ ਆਰ (ਬੀ ਸੀ ਆਰ)	145
4.	ਬਧਪਤ	146
5.	ਸਾਰੇ ਨੰਗੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ	147
6.	ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲੋਹੜੀ	149
7.	ਖੁਫ਼ ਚੜ੍ਹਦਾ	151
8.	ਹੋਸਟਲ ਦਾ ਫੂਰੀਆ ਕਮਰਾ	154
9.	ਟੈਕਸਟਾ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਥੀਏਟਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ	156
10.	ਸਕੂਲ ਦਾ ਗਰੇਡ	158
11.	ਪਰੀਖਿਆ (ਮੈਂਦੇ) ਹਾਲ	160
12.	ਪਰਪੇਸ਼	162
13.	ਖ਼ੁਹ ਬੇਨ ਕੀ	163
14.	ਫੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਭਾਰੇ	164
15.	ਰੋਟਹਾਰ ਸਿਰਬਾਨ ਕੀ	167
16.	ਗਮਲਿਆਂ 'ਚ ਬੰਨਾ	169
17.	ਤਿੰਨ ਫੇਜ਼ਾਂ ਆਲੀ ਤੇ ਫਿਸਕੇ	170
18.	ਬਿੰਨੁ ਡੇਰੇ ਆਲਾ ਤੇ ਰੋਟ ਦਾ ਕਾਲ	171
19.	ਲੰਡੇ ਨੂੰ ਖੁੰਡਾ	173
20.	ਢੋਲ ਆਲਾ ਹੁਸਨਖਾਨਾ	176
21.	ਬੱਸ 'ਚ ਹੇਲਮਟ	177
22.	ਭਗਤ ਚਾਚਾ...	178
23.	ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਕਾਲਜ 'ਚ ਵਧੇ	179
24.	ਚੋਟੀ ਦੇ ਸੈਂਸਦਾਨ	182
25.	ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਆਓ, ਸਿੱਖਾ ਲਈ ਜਾਓ	184
26.	ਮਟਰ ਪਿਪਲੇ	186
27.	ਮੈਂ ਲਾਡੇ ਦੀ ਰਾਈ	188
28.	ਟਿਹਦੀ ਕਸ ਖੂਬੀ ਹੋਰ	191
29.	ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ	193
30.	ਪਿਆਰ 'ਚ ਗੁੱਝ ਚਿੱਠੀ	195
31.	ਸਵਾਮੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਾ ਦੀਵਾਨ	197
32.	ਨਾ ਆਦਰਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ	199

ਹਾਸੇ ਲੁਣਦੇ ਆ ਬੇਪਰਵਾਹੇ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਖੂਹ ਨੇੜੇ ਆ,
ਥੋਲੇ ਭੰਗ ਦੇ ਕੋਈ ਚਿੰਨੀ ਚਿੰਟੀ ਦਾਹੜੀ, ਰੱਬ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਨੇੜੇ ਆ,
ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੇ ਟਿੱਕਾਂ ਜਾਂ ਵੇ ਭਾਂਜਰਾਂ, ਲੰਗਦਾ ਕੋਈ ਖੂਹ ਨੇੜੇ ਆ,
ਪੈਰ ਨੱਚਦੇ ਆ ਚਿੱਤ ਕਰੇ ਗਾਉਣ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਆਸਿਧ ਦੀ ਖੂਹ ਨੇੜੇ ਆ,
ਵਾਟ ਕਿੰਨੀ ਤੇਰੇ ਭਰਿਓਂ ਨੈਣੋਂ-ਚਾਲ ਦੀ, ਕਿ ਡਾਢਾ ਧਰੂ ਨੇੜੇ ਆ,

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਖੁੱਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਆਮ ਲੋਕ

ਪਿੰਡਾਂ ਆਲੇ

ਇਹ ਹੱਸਦੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਯਮੋਸ਼ਾਂ
ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਹੜੀ ਗਿੰਦਗਿੰਦਗੀ ਆ
ਜਿਹੜੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਆ
ਦੱਸ ਪਤਧਾਨ, ਭੇਡਾ ਨੇ ਕੀ ਲੈਂਦੇ ਆ
ਰੱਬ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਭੇਨੂੰ
ਕਿਹੜੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ, ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੇਹੇ
ਇਹ ਯਮੋਸ਼ਾਂ ਹੱਸਦੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਆ
ਕਿਹੜੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਘਰਾਣੇ 'ਚੋਂ ਆ
ਬੈਠ ਹੁਣ, ਬੈਠਦਾ ਨੀ
ਨਾਲੇ ਅਖੇ ਮੈਂ ਰੱਬ ਆ
ਮੈਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ
ਹੁਣ ਵੀਸ, ਲੱਖਣ ਲਾ ਫਿਰ
ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਲੇ ਆ
ਮਹਿਲਾਂ ਆਲੇ ਆ
ਸੋਨ ਸੋਹਰਾਂ ਆਲੇ ਆ
ਬਿਰਭੇ ਕਪੂਡ, ਜੀ ਜਨਾਬ ਆਲੇ ਆ
ਅਜੀਰ ਘਰਾਣੇ, ਜਾਂ ਹਿੰਡਾਂ ਢਾਲੇ ਆ

ਮੂਹਰੀਂ ਆਵਾਜ ਆਈ

ਹੋ ਸਕਦੇ, ਮੈਂ ਰੱਬ ਹੋਵਾਂ
ਪਤ ਦੇਹੇ
ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਢਾਲੇ ਆ
ਇਹ ਪਿੰਡਾਂ ਢਾਲੇ ਆ

ਮੀਂਹ

ਮੀਂਹ ਬੇਨਾ ਭੇਜ ਦੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਮੇਨੂੰ ਨਾਗਿਆ ਰੰਭ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਤੇ ਮੇਹਰਬਾਨ
ਗਿਆ, ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਿਤ ਖਾ ਗਈ ਜਦ, ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਬੰਨਲ ਮੂਧਾ ਮਾਰਦੀ ਸੋਝੇ ਨੇ
ਵਾਸ ਮਾਰੀ।

“ਬੇਹ ਪਸ਼ੂਆਂ ਖਾਲਾ ਬਰਾਬਾ ਦਿਉਣ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਜਾਹ ਜਾਕੇ ਮਿੱਟੀ ਪਾਇਆ।”
ਬੁਰੀਆ ਖਾਲੀ ਬੇਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁੱਝਾ ਮੰਦਰ ਕਰ, ਮੈਂ ਰੇਨ ਕੰਟ ਬਣਾਕੇ ਸਿਰ ਤੇ ਨਈ,
ਠਲ ਤੇ ਕਹੀ ਬੰਢ, ਕੇਰੇ ਦੀ ਭਰੀ ਖੜੀ ਟਰਾਲੀ ਵੱਲ ਹੋ ਰੁਕਿਆ, ਕਹੀ ਦਾ ਟੱਕ ਮਿੱਟੀ
ਆਏ ਕੰਟਦਾ ਸੀ, ਜਿਸੇ ਕੇਰਾ ਮੇਰੀ ਜਮਾਤਣ, ਡਾਕਟਰ, ਜੀਹਨੂੰ ਮੈਂ ਪੂਨੇ ਆਲੀ ਡਾਕਟਰ
ਹੋਦਾ ਹੋਦਾ, ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਪਣੇ ਜਨਮਦਿਨ ਤੇ ਕੇਕ ਕੱਟਿਆ ਸੀ।

ਘਰ ਉਹ ਭਾਈ ਸੇਕਟਰ ਆਲੇ ਅਗਿਆ ਹੋਟਲ ਦੀ ਛੱਤ ਸੀ, ਤੇ ਇਹੋ ਪਸ਼ੂਆਂ ਆਲੇ
ਰਾਖੇ ਦੀ, ਮੈਂ ਪੈਡੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਦੀ ਹੋਊ,
ਜਿਥੇ ਡਾਕਟਰ ਰਹਿੰਦੀ ਆ, ਉਹ ਮੇਨੂੰ ਅਗਸਰ ਕਹਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿ ਪਾਠਾ ਲਹਾ ਦੇ, ਮੇਰੀ
ਭਣੀ ਦਾ ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਪਵਾਏ, ਉਸਨੇ ਮੀਂਹ 'ਚ ਨਹਾਉਣਾ ਜੋ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬੁਰੀ ਅੱਗ ਦੇ ਪਛੇਕੇ
ਰ ਅੱਗ ਤਾਂ ਲਾ ਨੀ ਸਕਦੇ ਘਰ ਬੰਦਲਾਂ ਦੇ ਬੁੰਦੀਆਂ ਵੱਢ ਹੋਰ ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਖੇਰ ਪਵਾ ਦੀ
ਸਕਦੇ ਨੇ। ਖੰਨਾ ਮੁੱਲਿਆਂ 'ਚ ਗਸਮੇਸ਼ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੀ ਸਹੀ।

ਘਨਣਾਲੇ 'ਚ ਪਿਛਲੀ ਬੰਦਾਇਤ ਦੀ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਲੀ 'ਚ ਡਿੱਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ
ਵਾਸ, ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਮਥਥਲ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬੰਤੀ ਵਿੱਕੀ ਸੀ, ਮੇਰਾ
ਦਮਾਗ ਕੱਢੇ ਕੇਰੇ ਵਾਲੀ ਖੰਡ ਵਾਂਗੂੰ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ, ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ,
ਠੰਠ ਵਾਂਗੂੰ ਖਾਲੀ। ਬੰਨਲ ਖਾਲੀ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਇਸ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਈਨ
ਮੇਰੇ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਬੇਨੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਹੁੰਦਿਆ ਚਿਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੇਰ ਯਾਦ ਆਈਆਂ, ਕੇਰਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ
ਕਿ ਗਲੀ ਦੀਆਂ ਛੱਟੀਆਂ ਆ ਲਹੀਆਂ, ਮੈਂ ਗੋਆ ਜਾਵਾਂਗੀ ਘੁੰਮਣ, ਗੋਆ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ
ਕੰਨਾਵੇ ਗੋਰ, ਉਥੇ ਦਾ ਮੇਸਮ, ਜਹਾਜ ਦੀ ਸੋਰ....

ਮੈਂ ਸੋਚਾ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀ ਸੀ ਕਿ, ਡਿਐਂਤੀ 'ਚ ਖੜੀ ਮਾਰਾ ਬੋਲੀ, “ਅੱਭੇ ਤੋਂ ਭੂਆ ਨੂੰ
ਆ”।

ਪੈਡੀਆਂ ਉੱਤਰਦੇ ਦਾ, ਮੇਰੇ ਦਾ ਪਾਵਾ, ਕੱਪੜੇ ਸੁੱਕਦੇ ਪਾਉਣ ਆਲੀ ਤਾਰ 'ਚ ਉਲਝ
ਆ, ਜਮਾ ਡਾਕਟਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਂਗ।

ਮੈਂ ਟਰਾਲੀ ਦੀ ਭਰੀ ਨਾਈ ਤੇ ਹੁੱਕ ਕੱਢ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਆਲੀ ਖੁਰਨੀ 'ਚ ਰੱਖੀ, ਜਦੋਂ
ਨਾਈ ਦੇ ਟੋਰ ਹੇਠ ਇੰਟ ਦੇਣ ਗਿਆ, ਟਰਾਲੀ 'ਕੱਲੀ ਖੜੀ ਆਏ ਲੱਗੇ ਜਿਸੇ ਰੇਲ ਦੇ ਟੇਸ਼ਨ

ਤੇ ਮੁਇਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਧੀ ਨੂੰ ਟਾਟਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਪਤਨੇ ਦਾ ਲਗ ਸੁਤ ਕਰ ਬੈਠਿਆ ਤੇ ਟਰੇਟਰ, ਮੇਂ ਅੰਛੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਰਤਾ, ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਮੀਂਹ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਕੇ ਸੀ, ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਚਿਹਦੇ ਪਿਛ, ਨਾ ਸੱਚ ਬਹਿਰ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਚਿਹਦੇ ਗਲੀਓਂ ਤੋਂ ਪੈਰ ਚੱਕੇ ਹਿੱਧਾ ਬਾਰ ਬ, ਤੇ ਬਾਰ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆ ਤੇ ਵਾਈਪਰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਦੇਣ ਟਿਕਣ ਨੀ ਦਿੰਦੇ, ਸਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਚਿਹਦਾ ਦਿਮਾਗ ਮੀਂਹ 'ਚ ਮੋਢੇ ਵਾਲੂੰ ਨਾ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇ, ਮੇਰਾ ਪਤਨਾ ਕੀਆ ਦੇ ਬੀਚ ਵਾਲੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗਫ਼ਾਹ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਚਿਹਦੇ ਬਹਿਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਟਰੇਟਰ ਅੰਛੇ ਤੇ।

“ਡਰਡੀ ਕੇਂ ਸੂਆ” ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਮੇਂ ਪਿਰੀ ਹੱਥ ਨਾਥੇ, ਰੂਆ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਹਦੀ ਚੁੱਕੀ ਦੀ ਰਫ਼ਾਂ ਅੰਛਾਂ ਦੀ ਦਰਿਲਤਾ ਤੇ ਸਹਿਜਤਾ ਦਿਖਦੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨਾ ਨੂੰ ਮੇਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਿੱਕੇ ਨੂੰ, ਰੂਆ ਦੇ ਮੁੱਛੇ ਨੂੰ, ਪੁਰਾ ਚਾਖ ਸੀ ਕਿ ਨਾਟਕ ਆਇਆ, “ਬਈ ਸਾਥੇ ਲਮਾਈਆਂ ਆਲੇ ਸਭੇ ਨਬੇਝ ਵੀ ਆਇਆ” ਪਸਾਆ ਗੋਛਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਹਾਂ ਕਰਦਾ ਚਿਹ ਮੈਲਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਸਬੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਆਲੇ ਕੂਟ ਚਿਹਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਚਾਲ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਕ ਤੇ ਬਿਛਦੇ ਪਤਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਲਏ, ਰੂਆ ਅਛੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ੀ ਦੀ ਨਹਿਰ ਦੇਖ ਗਈ, ਰੂਆ ਦਾ ਸੁਹਰੀਆਂ ਆਲਾ ਰੋਲਾ ਮੇਂ ਬੇਬੇ ਆਲੀ ਸੰਦੂਕ ਤੇ ਕਹਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੈਟੀਆਂ ਆਲੀ ਬੈਠਕ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਛੇ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬੈਠਕ ਨਾਲੋਂ ਸੋਭ ਸਲਹ ਕਰ 'ਚ ਕੱਚੀ ਨੀ ਸੀ।

“ਰੋਲਾ ਆਹਾ ਮਕੈਲ ਜਾ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਕੋਰ ਮੁੱਛਿਆ।”

ਬੇਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਮਿੱਸ ਕਾਲ ਦੇਖੀ, ਬੈਲੇ ਰੋਜ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੇਂ ਪੈਂਟੀ ਲਿਫ਼ ਤੇ ਲੈ ਕੇਠੇ ਤੇ ਚੜਿਆ, ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਰਿਗ ਵੱਜ ਕਈ ਸੀ, ਰੋਜ ਵਾਲੇ ਡੇਢੇ ਤੇ ਕੱਛਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਕਧ ਕਈ ਸੀ,

ਏਧਰ ਕੱਛਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਮੂੰਹ ਮੇਲ ਲਏ, ਤੇ ਚਿਹਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ,

“ਹਾਏ (ਅੰਛਰੇਸੀ ਆਨਾ ਹਾਏ)

ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਬਾਨਿਲ ਹੋ ਰਹੀ ਆ, ਬਹੁਤ ਮਜਾ ਆ ਲਿਆ,

ਅਸੀਂ ਸੁਖੀ ਦੇਖਣ ਮਾਲ 'ਚ ਬੈਠੇ ਆ, ਰੂ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਰੂ ਏਥੇ ਕਰ ਕੀ ਕੀ ਲਵਦਾ।”

“ਇੱਥੇ ਕੀ ਬਹੁਤ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹੇ।”

ਆਖ ਮੇਂ ਵੇਨ ਕਹਿੰਦਾ, ਕਈ ਤੇ ਬੈਠਲ ਲੈ ਟਰਾਲੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਡੁਕਿਆ।

ਪਰਾਂਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਜੇਰਿਆਂ ਵਾਲੇ

ਇਹ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਡਿਘਾਈ ਖਿਚਦੇ ਹਨ,
ਜਿਹੜੇ ਨੂੰ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਖ ਦੀ ਡਿਘਾਈ ਖਿਚਦੇ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਦੁਆ ਨੂੰ ਦੁਆਈ ਦੁਆਉਣ, ਕਦੇ ਕੰਪੁਟਰ ਕਰਾਹੇ ਦੀ ਸਬਜ਼ਿਡੀ ਪਤਾ ਕਰਨ,
ਕਦੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਸੁਝਾਵ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ,

ਕਦੇ ਕਦੇ ਨੀ ਜਾਂਦੇ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਨ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸਾਈ ਵਧਾਈ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ
"ਮਾਤਾ ਜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਚੱਲ ਕੇ ਆਉਣਾ ਆਪਣੀ ਕੰਨ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਮੁੜਕੇ ਪਿੰਡ ਆਜਾਗੀ"
ਕੋਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਖ ਥੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਨਾਹ ਏ ਕੇ ਡੀਥੇ ਪੋਰਚਿਆਂ ਆਨੀਆਂ, ਗਿਟਿਆਂ ਤੇ ਚੁੰਚੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਨਾਲ
ਲਕਾਬੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵਿਫਟ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਜੀਹਦੇ ਸੀਸੇ
ਨਾਲ ਖੰਡਾ ਸਮਝਦਾ ਹੁੰਦਾ

ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੜਾ ਤੇ ਚਾਖ
ਥੜਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਨੈਟਰ ਸੀਟ ਤੇ ਕੋਨੇ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀਂ ਕਰ ਕਰ ਡਾਡੀਆਂ ਮਾਰ ਮਾਰ
ਹੱਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਟੇਡਿਓ ਤੇ ਜਿਥੇ ਫੁਟਬਲ ਲੱਕਦੇ ਹਨ,

ਅੱਖੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਆਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜਲਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਕੋਈ ਯੋਨਾ
ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਹਰਿ ਸਥਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੋਪਿੰਗ ਮਾਲ 'ਚ ਵਭਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਧੇ ਬਾਬਰੂਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
ਥਿਥੇ ਵਭਕੇ ਇਹ ਦੇ ਬਿਨ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਲੱਗੀ ਜੈੱਨ ਨੂੰ, ਪਾਟੀ ਨਾਕੇ
ਖਾਥੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੁਸਨ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸੀਅ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁੱਲ ਖਾਕਦੇ ਨਹੀਂ,

ਟੇਢਾ ਅੱਖ ਦੇ ਕੋਨੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਪੈਂਟ 'ਚ ਵਲ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ, ਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਤੇ
ਕਤਾ ਨਾ ਲੱਭੇ ਪਿੰਡਾਂ ਆਲੇ ਨੇ, ਦਿਨ ਢਲਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਮੁੜਦੇ ਮੁੜਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਹ
ਦੀਆਂ ਕੰਨਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ,

"ਸਿੰਦਰੀ ਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਆਇਆਂ ਦੀ ਆ ਪਛਾਣ, ਆਪਾਂ ਰਾ ਘੰਟਾ ਦੀ ਦੁੱਟੇ ਆ"
ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਜੀਨਾਂ ਦੀ ਬਲਟਾਂ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕੰਨਾਂ ਕਰਦੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ,
ਵਾਹੀ ਵਾਹੀ ਕਾਟਾ ਬਦਲਦੇ ਹਨ, "ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਜਾ ਨਾ"

ਕੋਈ ਨਾਕੇ ਨਾਲੋਂ ਰੁਟਦੇ ਕੀ ਕੱਖ ਨੀ, ਇਹ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਧੋਨੀ ਚੁੰਚੀ ਕਰਦੇ ਆ, ਕਿ
ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਟਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸੁਝ ਨੀ ਆਉਂਦੀਆਂ,

"ਮਾਂ ਦਿਆ ਪੁੱਤਾ ਮੇ ਚਿਹਨੂੰ ਬਿਹਾ ਥੀ ਕੋਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਮੱਥ ਬੰਨੇ ਆ, ਕੁੰ ਜਾਨਾਂ ਕੋਟੇ
ਬੰਨੇ ਆ..."

*ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਚਿਹਨੇ ਕਿਹਾ ਭੀ ਤੂੰ ਜਾਗਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦੀ ਨਾ ਪਾਖ, ਚਿਹਦੇ ਫੇਰ
ਫੇਰ ਦੇਂਦੇ..

“ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ ਤੇ ਆਕੇ ਇਹ ਗਾਣੇ ਬੰਦ ਜਾਂ ਹੋਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਇਹ ਟਰੇਡਰ ਤੇ ਬੈਠੇ ਨੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਚੁੰਬੀ ਰਕਾਟਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ
ਨਾ ਖੁੰਦੇ ਨੇ, ਐਨਕਾਂ ਨਾਹਕੇ ਸੋਭ ‘ਚ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ,

ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਭੁਕਾਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਫਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਫਿਕਰ ਹੱਥੋਂ ਆਲੀ ਗਰਦ ‘ਚ ਈ ਭੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
ਗੱਲਾਂ ਸੀਨਾਂ ਦੇ ਭੋਟਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਰੂੜੀ ਦੀ ਪੰਡ ਦੇ ਰੋਟਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ
ਫੇਰ ਇਹ ਵੱਟ ਪਾਲ ਦੇ ਬਣੇ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮੀ ਰਸਾਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖੁੱਲੇ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਗਰੇਬਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ
ਨਿੱਘਰਦੇ ਹਨ,

ਗੱਲਾਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਹਿਸਾਸ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
ਦਾਵੇ ਪੜਦਾਵੇਆਂ ਤੋਂ ਮਿੱਠੇ ਬਜ਼ੁਦ ਕਿਸੇ ਸੈਕਟਰ ਤੇ ਕੋਠੀ ਨੰਬਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਪੈ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ, ਜਿਸੇ ਮੁੱਲ ਲੈਕੇ ਲਾਏ ਅਥੱਕਾ ਪਾਖ ਤੋਂ ਦੀ ਆਪੇ ਉੱਗੇ ਬੋਹੜ ਪਿੰਪਲਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਦ,
ਜਿਹੇ ਬੋਲੋਂ ਨਿੱਘਣ ਨੀਕੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਬੋਪੜੀ ਬਣਾ ਸਿਰ ‘ਭੋ’ ਦੀ ਕਰਕੇ ਸੁਲਾਈ ਵਰਿਧ
ਦੇ ਬਜ਼ੁਦ,

ਏਸੇ ਸ਼ੁਰੂਮ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਦੇ “ਬੱਸ ਟੈਮ ਪਾਸ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ” ਤੇ ਕਰਚਿਆਂ ਖਾਧੀ ਚੱਪਲ
ਦੀ ਸੱਭ ਦੇ ਖੁੰਜੇ ਫਿਰੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ‘ਚ ਨਕੀਲਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ “ਬੱਸ ਮੇਜਾਂ ਬਾਈ
ਬਾਈ ਬਾਝ ਮੇਹਰ ਆ ਬਾਝੇ ਨਾਨਕ ਦੀ

“ਜਿਹੇ ਬਜ਼ੁਦ
ਉੱਤਰ ਦੀ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਗੱਡੀ ਵਰਾਡੇ ‘ਚ ਨਾਅ ਜੂਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੋਰੀਆਂ ਦੀ ਪੱਲੀ ਨਾਲ ਢਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ
ਹੋਰ ਵੇਰ ਕਾਫ਼ਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,

ਆਹੜੀਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਆਲੀ ਫੇਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਘਰਕੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨੌਂ ਨਿਖ, ਮਫ਼ਰ
ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੌਂ ਲਿਖਣ ਦੇ ।

ਅਸੀਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੱਚ

ਕਾਮਰੇਟਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਤੇ ਹਾਸ ਨਾਟਕ ਖੇਡੇ,
ਸਾਡੇ ਸਿੱਕਰੀ ਆਲੇ ਬੁੱਲ ਸ਼ੈਦ ਬੜਾ ਹੱਸੇ ਸੀ,
ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਗਵਾਂਢੀ ਜਿਹੜਾ ਕਰਜਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ,
ਭੋਗ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਆਪ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਦੱਸੇ ਸੀ,
ਨਿੱਤ ਇੱਕ ਦੋ ਖਬਰਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅਖਬਾਰੀਂ ਆ ਜਾਵਣ,
ਬਿਨਾਂ ਫਾਹੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਬੜੇ ਅਸੀਂ ਸਾਂਭੇ ਰੱਸੇ ਸੀ,

ਕਰਚੇ ਫੂਕਣ ਤੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਅਗੋਤਾ ਝੋਨਾ ਵਾਹ ਗਏ, ਪਿੰਡੋਂ ਵਾਟ ਹੀ ਮਾਰ ਗਈ,
ਬੋਰ ਆਲੇ ਟੋਏ, ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਅਤੇ ਲੀਟਰ ਮੋਨੋ ਦੇ,
ਸਿਵੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ “ਚਿਲਕਣੇ ਕਾਗਜ਼ ਥੱਲੇ ਲਾਟ ਜੀ” ਮਾਰ ਗਈ
ਖੋਰੇ ਕਿੱਥੇ ਬਣਦੀ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਖ ਨੂੰ ਵੇਚਦੇ ਲੈਟ,
ਮੋਟਰਾਂ ਆਲੀ ਖੰਡੇ ਤੋਂ ਫੇਜ਼ ਬਦਲਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਟ ਈ ਮਾਰ ਗਈ

ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸਿੱਕਰੀਆਂ ਆਲੀ ਛਿਟੀ ਨਾਲ,
ਮੋਟਰ ਆਲੀ ਕੋਠੀ ਸੂਭਰ ਦਿੰਨੇ ਆਂ
ਕਿਉਂ ਸਾਡਾ ਮੰਦਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸੱਭੀਆਚਾਰ,
ਸਾਹਿਤ ਸਭ ਏਥੇ ਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਪੱਠੇਆਂ ਆਲੀ ਭਰੀ ਲੱਦ, ਬਲਦ ਜੋਤ,

ਓਹਦੀ ਧੌਣ ਤੇ ਧਰ ਫੌਰਚੂਨਰ ਦਿੰਨੇ ਆਂ,
ਅੱਠਵੀਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਬੜਾ ਜੋਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਚ,
ਫੇਰ ਅੰਤ ਬੀਏ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਲੂੰਧਰ ਦਿੰਨੇ ਆਂ,
ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠ ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਹਰੇਕ, ਹਰੇਕ ਪਾਲਟੀ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਹਾਰਕੇ, ਗੂਠੇ ਤੋਂ ਨਾਲ ਦੀ ਉਂਗਲ ਤੋਂ ਸਿਆਹੀ,
ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਪੂਝਰ ਦਿੰਨੇ ਆਂ

ਚਿਤਾਵਨੀ

ਇਹ ਕਾਲੇ ਸਪੋਲੀਏ ਨੇ
ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪੂਛ ਤੇ ਪੈਰ ਨੀ ਆਉਂਦਾ ਡੰਗ ਨੀ ਮਾਰਦੇ
ਹਵਾ ਚਲ ਪਈ ਏ
ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹੋ ਹਕੂਮਤਾਂ ਵਾਲਿਓ
ਜਦੋਂ ਇਹਨਾ ਨੇ ਕਾਲੇ ਮੁੱਠੇ ਆਲੀਆਂ ਦਾਤੀਆਂ ਖਿੱਚ ਲੀਆਂ,
ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਆਵੇਗੀ
ਬੰਡੀਆਂ ਸਫੇਦ ਗੱਡੀਆਂ ਆਂਏਂ ਉਡਣ ਗੀਆਂ
ਜਿਸੇ ਭੁਜੀਏ ਦੀ ਪੁੜੀ ਆਲਾ ਕਾਗਜ ਉੱਡਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜੋ, ਫੇਰ ਇਹਨਾ ਨੇ ਪੱਗਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਨੀ ਦੇਖਣੇ
ਓਹ ਦੇਖੋ, ਪੁਰੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਅਸਮਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕਾਲਾ ਦਿਖ ਰਿਹਾ
ਤੁਸੀਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਇਹ ਝੁਕੇ ਰਹਿਣ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਕਰਦੇ
ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੁੱਬੀਆਂ ਕਮਰਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਹੋ ਗੀਆਂ,
ਇਹ ਮਹਿਲਾਂ 'ਚ ਕੀਰਨੇ ਪਵਾ ਦੇਣਗੇ
ਇਹ ਕਾਲੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਆਲੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇਖਣਾ

ਲੈ ਥੀ ਗੱਲ ਆ ਮੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀ,
ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਵਿੱਥ ਨਾਲ਼ ਈ ਨਬੇੜਤਾ ਸੀ ਕੰਮ, ਸੋਚਿਆ ਹੁਣ ਕੇਰਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵੇਲੇ
ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਲਿਆਂਦੇ ਕਾਹਨੂੰ ਮੋੜਨੇ ਆ ਫੇਰ ਫੇਰ ਲਿਆਉਣੇ ਪੈਣਗੇ,

ਮੈਂ ਬੰਗਲੌਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ,
ਮੇਰੀ ਕੰਪਨੀ ਆਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਤੇਰੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇਖਣਾ, ਮਖਾ ਜੀ
ਆਇਆ ਨੂੰ, ਦਿੱਲੀਓ ਚੱਕਲੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ, ਜੈਕੋ ਜੈਕਟਾਂ ਅੰਕਲ ਆਂਟੀਆਂ। ਮੈਂ ਮੰਨਦਾਂ,
ਬੰਗਲੌਰ ਅਰਗਾ ਸ਼ਹਿਰ ਪੂਰੇ ਇੰਡੀਆ 'ਚ ਹੈਣੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਰਹੀ ਦੂਰ ਦੀ, ਸਾਰੇ
ਕਰਨਾਟਕਾ ਸੂਬੇ ਦੀ ਇਕੋਨੋਮੀ ਓਹਦੇ ਤੇ ਈ ਚਲਦੀ ਆ, ਪਰ ਜੇ ਦਸ ਵੀਹ ਮੀਲ ਬੰਗਲੌਰ
ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਹੋਜ਼ੋਗੇ, ਸਾਲੀ ਐਨੀ ਗਰੀਬੀ ਬਈ ਰਹੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ, ਲੋਕ ਬਣੇਣਾਂ ਧੌੜੀਆਂ 'ਚ
ਬਲਦਾਂ ਨਾਲ਼ ਖੇੜੀ, ਪੱਕੇ ਘਰ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਝੁੰਗੀਆਂ ਝੁੰਪੜੀਆਂ ਜੀਆਂ ਆਲੇ ਪਿੰਡ
ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਏ ਸੀ ਥੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਿਟੀ 'ਚੀ ਹੁੰਦੀ ਆ,

ਬਾਈ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ, ਜਦੋਂ ਟੱਪੇ ਅੰਬਾਲਾ, ਓਥੋਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੱਡੇ ਵੇ ਓਹਨਾਂ ਦੇ, ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਦੇ
ਆਕੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ਼ ਬੰਦ ਕੀਤੇਓਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਆਏ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਵੇ ਸੀ ਜਿਮੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ
ਜਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੜੀਆਘਰ 'ਚ ਲੈਕੇ ਜਾਈਦਾ..ਜਦੋਂ ਦੇਖੇ ਠਾਰਾਂ ਠਾਰਾਂ ਟੇਰੇ ਲੱਦੇ ਵੇ ਅੰਨ ਨਾਲ਼
ਜਾਂਦੇ ਸ਼ੜਕਾਂ ਤੇ ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰਦੇ,

ਖੇੜਾਂ 'ਚ ਕੋਠੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖੀ ਜਾਣ "ਯੇਹ ਕੌਣ ਸਾ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਹੈ?" ਮਖਾ ਏਹਤਾਂ ਘਰ
ਨੇ, ਫੋਰਡ, ਨਾਹਟ ਗਿਆਰਾਂ, ਜੋਹਨਡੀਅਰ, ਅਰਜਣ, ਰਿਗਦੇ ਖੇਤਾਂ ਚ

ਜਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਕਰਨ ਥੀ ਐਡੇ ਐਡੇ ਟਰੇਗਟ ਜਿਮੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਹੁੰਦਾ, ਓਹਨਾਂ ਤੇ
ਥੈਨੇ ਹਿਭ ਹਿਭ ਈ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਆ, ਦੰਦ ਬਾਹਰ, ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਹੱਸਦੇ ਆ,

ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਆ ਲਾਚੜੀ ਗਿਰਝ ਦੇ ਫੰਘਾਂ ਅੰਗੂ ਬਾਹਾਂ ਚੱਕ ਚੱਕ, ਹੱਥ ਕੱਢ ਕੱਢ
ਕੇ, ਕਹਿੰਦੇ ਏਹ ਭੰਗੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਆ ਮਖਾ ਨਹੀਂ ਏਧਰ ਗੱਲਾਂ ਈ ਆਏਂ ਕਰਦੇ ਆ,

ਥੋਡੇ ਮਸਾਲੇ ਫੋਸੇ ਜਿੱਛੇ ਜਿੱਛੇ ਤਾਂ ਏਹਨਾਂ ਦੇ ਜੇਰੇ ਈ ਨੇ ਪਤੰਦਰਾਂ ਦੇ, ਓਦੋਂ ਠੰਢ
ਸੀ, ਸੋ ਬਾਹਰਲੇ ਹੈਰੀ ਗੈਰੀ ਅਰਗੇ ਥੀ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤਰੇ ਵੇ ਸੀ, ਜਿਮੇ ਖੁੱਡ 'ਚੋਂ ਸੱਪ ਮੂੰਹ ਬਾਹਰ
ਕੱਢਦਾ, ਚਾਰ ਕੁ ਮੀਲ ਤੇ ਜਾਕੇ, ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਐਡੀ, ਮਰਸਡੀ ਜੀ ਟੀ ਰੋੜ
ਤੇ ਆ ਚੜਿਆ ਕਰੇ,

ਕਹਿੰਦੇ ਕਮਾਲ ਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਨਿਗਾਹ ਜਾਵੇ ਹਰੇ ਕਚਾਰ ਖੇਤ, ਮਾੜਾ ਲੀੜਾ ਨਾ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਾਇਆ ਥਾ, ਹਰੇਕ ਕੋਲੇ ਮੋਟਰਸੈਂਕਲ, ਜਦੋਂ ਲੁੱਦੇਆਣਾ ਟੱਪੇ ਦੁੱਗ ਦੁੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਗੀ,
ਏਹ ਬੋਲਟ ਤੇ ਬੋਲਟ, ਕਹਿੰਦੇ ਇਨਫੀਲਡ ਪੇ ਸਬਸਿਡੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮੇਂ,

ਕਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ੜਕਾਂ ਤੇ ਮਰਸਡੀ, ਇਸੂਜੂ, ਵੋਲਵੋ ਬੱਸਾਂ ਜਾਣ ਸ਼ੂਕਦੀਆਂ ਕਹਿੰਦੇ

ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਮਖਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਬਠਿੰਡੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬਰਨਾਲਾ
ਬਾਈਪਾਸ, ਏਨੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਆਲੀ ਸੜਕ ਤੇ ਚੜ੍ਹਗੇ,

ਸਲਾਮਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਗੀਆਂ, ਫੋਰਡ ਦੇ ਸਲੰਸਰ ਤੇ ਲੱਗੀ ਚਿਤੀ ਅੰਗੂ ਹੱਥ ਮੋਰਾ
ਤਾਂਹਾਂ ਈ ਰਿਹਾ, "ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਆਂ..? ਬੱਸ ਮੌਜਾਂ",

ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਦਰਲ ਦਰਲ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਟੂਬਵੇਲਾਂ ਤੇ ਫਿਰਦੇ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ,
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਆ, ਮਖਾ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਆ,

ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਮਖਿਆ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਕ 'ਚ ਨੀ, ਤੇ ਨੱਬੇ ਫੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜੇ ਥੱਲੇ
ਆ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਾਡੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕਰਨ, ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਚਿਪਸ ਕਿਹੜਾ ਨਾ ਲਾ ਦੀਏ।

ਏਹੋ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ

ਮੇਡੀ 'ਚ ਬੈਠਾ ਸਿੱਟਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਗੰਡਿਆਂ ਭਾਂਈ ਪਜਾਆ ਮੋਡੀ, ਵਿੱਢ ਲਾਕੇ ਭਰੀ
ਟਰਾਲੀ 'ਚ ਬੈਠੇ ਨੇ,

ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਮੌਕ ਡੋਨਾਲਡ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਨੇ, ਪੜੇ ਬਰਗਰਾਂ ਦੇ ਰੋਟ,
ਕਚਿਹਰੀਓਂ ਤਰੀਕ ਭੁਗੜਾਕੇ, ਤੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪੁਆ ਕੇ, ਪਿੰਡ ਆਲੀ ਮਿੰਨੀ
ਉਡੀਕਦੇ ਨੇ, ਅਖਾਂ ਤੇ ਹੱਥ ਤੋਂ ਹੱਥ ਦੀ ਓਟ ਕਰ ਦੇਖਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪੋਸਟਰ

ਆਹੜਤੀਏ ਤੋਂ ਡੀਜਲ ਦੀ ਪਰਚੀ ਕਟਾਕੇ ਮੁੜੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਰਾਹ 'ਚ ਖੜੀ ਲੰਮੀ
ਕਾਰ ਦੇ ਮਗਰਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਤੇ ਪਈ ਧੂੜ ਤੇ ਉਗਲ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਨੈਣੇਵਾਲੀਆ

ਕੈਢੇ ਕੈਢੀ ਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਖੜੀ ਰੋਹੜੀ ਤੋਂ, ਖਾਧੇ ਪੰਜਾ ਦੇ ਦੋ ਸਮੋਸੇ, ਦੋ ਦਾ ਚਾਹ ਦ
ਕੱਪ, ਨਿੱਕਲਦੇ ਵੜਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ, ਕਾਲੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਲਿੱਬੜੀ ਕੁੜਤੇ ਦੀ ਕਫ ਆਲੀ
ਬਾਹ, ਤਾਹਾਂ ਤੱਕ ਮੋਡੀ, ਕੂਹਣੀ ਤੱਕ, ਝੁੱਗੇ ਨੂੰ ਪੂਟੀ ਜੀ ਬਣਾ, ਕੀਤਾ ਹੱਥੀਂ ਬੁਣੇ ਪੱਛਮ
ਆਲੇ ਸੁਆਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚੁਆਨ ਤਿਆਰ ਸੀ,

ਬੂੰਏ ਤੋਂ ਨੱਕ ਢਕ ਕੇ ਲੰਘਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਲਾਇਆ ਲੱਖਣ, ਰੂੜੀ ਮਾਰਕਾ ਰੋਹ
ਕਿੰਨੀਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਬਣੂ, ਬਾਹਰਲੇ ਘਰ ਆਲੀ ਰੂੜੀ ਦੀ, ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕ ਆਉਂਦਾ, ਨਾ, ਕਦੇ
ਨੀ ਆਇਆ,

ਬੱਸ 'ਚ ਮੂਹਰਲੀ ਸੀਟ ਆਲੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਚੰਡੀਗੜ ਬਾਹਰਲੇ ਮਹਿਰੇ ਮੋਟਰਸੈਂਕਲਾਂ
ਦਾ ਬੋਰਮ ਆਇਆ, ਆਇਆ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅੱਡਾ, ਉੱਤਰਕੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਧਾ ਪਸ਼ੂਆਂ
ਦੀ ਮੰਡੀ,

ਕਨੇਡਾ ਆਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਜੀਪ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਕੇ ਲਿਆਇਆ, ਮੋਗੇ ਤੋਂ, ਚਲੇ
ਮੋਗੇ ਚੱਲੀਏ, ਹਾੜੀ ਬੀਜ ਲਈ, ਹੁਣ ਟਰੇਟਰ ਮੰਡੀ ਵੇਚ ਆਈਏ,

ਪੱਠੇ ਲੱਦੇ ਸੈਂਕਲ ਡਾਂਵਾਡੋਲ, ਪੈਰ ਲਾਉਂਦਾ, ਲਾਉਂਦਾ ਸਿੱਧਾ ਖਤਾਨਾਂ ਚ, ਸ਼ੂਕਦੀ
ਲੰਘੀ ਕਾਲੀ ਲੰਮੀ ਹੂਟਰ ਆਲੀ ਕਾਰ, ਮਗਰ ਮੂਹਰੇ ਰਾਹ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ
ਜਿਪਸੀਆਂ,

ਨਵੀਂ ਮੋਡਮ ਆਈ ਸਕੂਲ, ਸਕੂਟਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ, ਨੱਕ ਚੜਾਇਆ ਮੂੰਹ ਬਣਾਇਆ,
ਮੇਲੀ ਵਰਦੀ, ਲਾਈਨ 'ਚ ਮਗਰ ਜਾਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਵੇਹੜੇ ਆਲੇ ਰੁਲਦੂ ਕਾ ਲਿੱਬੜਿਆ
ਜਾ ਗਾਹਬਾ,

ਤੋਲ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਫਸਲ ਵਿਕੀ, ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਬੋਤਲ, ਮੰਡੀ ਆਲੇ ਢਾਬੇ ਤੋਂ ਘਰੇ
ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਢ ਕਿੱਲੇ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਸੱਠ ਹਜਾਰ ਸਿਰ ਤੁੜਾਕੇ, ਘਰੇ ਵੜਿਆ ਸੰਤਰੇ ਕਾ
ਬਚਨਾ, ਪਾਬੀਆਂ ਪੱਥ ਹੱਥ ਹੋਤੇ, ਚੁੱਲੇ ਚੌਂਕੇ ਨੂੰ ਹੋਈ, ਕੌਰ ਬੀ ਦੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣਦੀ ਛਿੱਦੋਂ,

ਸੱਥ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੰਜੇ ਬੈਠੇ, ਨੈਣੇਆਲੀਏ ਨੇ ਮੂੰਹ ਅੱਡ ਕੇ ਦੇਖਿਆ, ਲੀਹ ਪਾਉਂਦਾ
ਜਹਾਜ਼।

ਚੇਹਰੇ ਮੋਹਰੇ

ਇਹ ਪਛਾਨਣੇ ਨੀ ਪੈਂਦੇ.....ਨਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਪੁੱਛਣਾ ਪੈਂਦਾ....ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਦੂਰੋਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ....

ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਆ.....

ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਮੋੜ ਤੇ ਪਏ ਖੁੰਢ ਤੇ....

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ.....

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਤੇ.....

ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਇਹ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਜੈਂਕੀ ਜੈਂਕਣਾਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਕਰਕੇ, ਚੁੱਪ ਚਪੀਤੇ ਤੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਆ....

ਪਰ ਛੇਤੀ ਔਕਾਤ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਆ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲੋ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ....

ਜਦੋਂ ਹੱਥ ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਗਜ਼ਦੇ ਬੱਦਲ ਅੰਗੂ ਹੱਸਕੇ, ਨਾਲਦੇ ਦੇ ਢੂਹੇ 'ਚ ਫੱਫਾ ਮਾਰਦੇ ਆ, ਤੇ ਹਾਸਾ ਮੁਕਾਉਣ ਲੱਗੇ ਏਨਾ ਈ ਆਖਦੇ ਆ "ਓਹ ਜਾਹ ਮੇਰਾ ਸਾਲਾ ਲਗਾੜਾ..." ਤਾਂ ਆਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਨੱਕ ਬੁੱਲ ਚੜਾਕੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬੋੜੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਜਾ ਖੜਦੇ ਆ,

ਇਹ ਬੋਨੂੰ ਆਂਏਂ ਮਿਲਣ ਗੇ ਜਿਮੇ ਖਣੀ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਦ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੋਣ....

ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਪੂਰੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਗੇ ਤੇ ਹੱਥ ਇੱਕ ਦਮ ਖੁੱਲਾ,

ਚੇਹਰੇ ਤੇ ਰੋਣਕ ਤੇ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਮੁਟਿਆਰ ਦੇ ਚੂੜੇ ਨਾਲ ਦੀ ਚਮਕ.....

ਮੰਨਿਆ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨੂੰ ਕੱਢਦੇ ਆ ਪਰ ਨਾਲ ਈ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਗੇ ਜਿਮੇ ਬਾਜੀਗਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਣਾ ਰੱਸੀ ਤੇ ਸਮਤਾਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ...

ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਣ ਆਲੇ ਨੂੰ ਆਂਏਂ ਲੱਗੂ ਖਣੀਂ ਹਨੂਮਾਨ ਅੰਗੂ ਉੱਡਣ ਲੱਗੇ ਆ.....

ਮੜਕ ਨਾਲ ਤੇ ਹੌਲੀ ਤੁਰਦੇ ਆ

ਬਾਂਹਾਂ ਖਲਾਰ ਖਲਾਰ ਤੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਗੂਠੇ ਖੁੱਲੇ..

ਖਬਰੇ ਹਵਾ 'ਚ ਲਹਿਰਾਉਣ ਛੱਡੀ ਹੋਈ ਬਾਂਹ, ਕਿਹੜੇ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਦੋਂ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਫੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਵੇ.....ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ

ਹਾਕ ਮਾਰਨਗੇ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਫਿਰਦੇ ਨੂੰ, ਨਾਂ ਬੋਲਕੇ ਮਗਰੋਂ "ਫਲਾਨੇ ਆ ਚੁੱਛੁਛੁਛੁਛੁਛੁਛੁ ਕੂਕ" ਲਾਜਮੀ ਮਾਰਦੇ ਆ

ਇਹ ਤੁਰਦੇ ਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਾਣ ਕਰਦੇ ਆ....

ਬੇਪਰਵਾਹ ਬਗਲਿਆਂ ਦੀ ਡਾਰ ਅੰਗੂ ਮੋਹਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਆ ...

ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦੌਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੀ ਪੈਂਦੀ..

ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣ ਸਕਾਨੀਓ ਆ ਜਾਂਦੀ ਆ

ਬੇਖੋਫ਼ ਤੇ ਹਸ਼ੂ ਹਸ਼ੂ ਕਰਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਾਡਾ ਝਲਕਾ ਡਿਗਦਾ ਰੁੰਦਾ।

ਵੱਡੇ ਤੜਕੇ ਦੇ ਸੁਫਨੇ

ਸਕੂਲ 'ਚ ਬਣੇ ਪੌਲਿੰਗ ਬੂਥ ਦੇ ਗੇਟ ਆਲੇ ਬਮਲੇ ਨਾਲ, ਵੋਟਾਂ ਆਲੀ ਕਾਲੀ ਬਿਆਹੀ ਲੱਗੀ ਬੋਲੀ ਉਂਗਲ ਪੁੰਝਣ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਬੈਂ ਨਾ ਬਚੀ.....ਫੇਰ ਉੱਠ ਕੋਈ....

ਡੰਡੇ ਨਾਲੋਂ, ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲੇ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਕੇ, ਮੋਮੀ ਜਾਮ ਦੀ ਝੰਡੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੂਠੇ ਤੇ ਵੱਜੀ ਕਹੀ ਜਾਂ ਹੱਥ ਤੇ ਵੱਜੀ ਦਾਤੀ ਤੇ ਵਲੋਹਟੀ.....

ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਆਲੀ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣ ਆਸਤੇ, ਕੱਚੇ ਲਾਹੀ ਟਰਾਲੀ ਨੇ ਉਡਾਈ ਧੂੜ ਤੋਂ, ਮੁਫਤ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ 'ਚੋਂ ਲਵਾਈਆਂ ਐਨਕਾਂ ਤੇ, ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਟ ਦੀ ਓਟ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜਾਗਰ ਤਾਏ ਅਰਗੇ ਨੇ, ਦੂਰ ਧੂੜ ਰੋਲ ਹੁੰਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਲੰਘ ਗੇ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਰਹਿਗੇ, ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ...ਉੱਠ ਕੋਈ ਓਦੋਂ....

ਜਦੋਂ ਖੀਸਿਓ ਖਾਲੀ, ਮਿੰਨੀ 'ਚੋਂ ਉੱਤਰਕੇ, ਤਲੇ ਲਵਾਏ ਖੋਸੜੇ ਪਾ, ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਪਰਨਾ ਲਾਹਕੇ ਦਾਹੜੀ ਮੁੱਛਾਂ ਤੋਂ ਧੂੜ ਝਾੜ, ਹਾੜ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਧੁੱਪ 'ਚ ਵੀ, ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਲੰਘਿਆ ਅੰਨਦਾਤਾ.....ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਅੱਗਿਓਂ.....

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਕਲਾਕਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਟੋਪ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਾਕੇ, ਦੋ ਢਾਈ ਕਿੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੀਕ ਲਾ, ਕੰਪੂਟਰ ਤੇ ਈ ਤੂੰਬੀ ਢੋਲਕੀ ਨਾਲ ਗਾਕੇ, ਪੈਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੂਸ਼ਲਟ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਬ 'ਚੋਂ ਲੰਘਿਆ...ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਦੇਆਂ ਨੇ ਓਹਦੀ ਲਾਈ ਰੈਡੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕਿਹਾ...ਹੁੜੀ ਓਏ ਪਾਡਾ.....ਹੁੜੀ ਓਏ ਵਡਿਆਈਖੋਰਾ.....

ਜੈ ਜੁਆਨ ਜੈ ਕਿਸਾਨ

ਬੇਬੈਕ ਬਾਪੂ ਨੇ ਖੁੰਡਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਾਹਲਾ ਵਰਤਿਆ ਨੀ,
ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਖੁੰਡੇ ਤੋਂ ਡਰ ਬਹੁਤ ਲੱਗਦਾ,
ਬੇਬੇ ਬੇਬੈਕ ਨਿੱਤ ਕੁੱਟਦੀ ਆ ਪਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਅਸਰ ਈ ਕੋਈ ਨੀ,
ਜਦੋਂ ਜਾਲੀ ਖੁੱਲੀ ਛੱਡੀ 'ਚੋਂ ਕਿੱਲੀ ਦੁੱਧ ਡੋਲ ਜਾਂਦੀ ਆ,
ਬੇਬੇ ਘੋਟਣਾ ਫੇਰ ਚੱਕ ਲੈਂਦੀ ਆ,
ਮੂਹਰੇ ਮੂਹਰੇ ਅਸੀਂ, ਮਗਰ ਮਗਰ ਬੇਬੇ, ਕੰਧਾਂ ਕੋਠੇ ਟੱਪਦੇ ਆ ਅਸੀਂ,
ਬੇਬੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਕਰ ਮਾਰਦੀ "ਤੂੰ ਘਰੇ ਵੱਡੀ ਸਹੀ",
ਨਾਲੇ ਦੁਪਹਰੇ ਮਿੱਤ ਪਾਉਣੇ ਗੋਲੀਆਂ ਖੋਡਦੇ ਹੂੰ
'ਵਾਜ ਮਾਰਦੀ ਆ "ਵੇਹ ਚਾਹ ਪੀਲਾ"

ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਖੋਡਲਾਂ 'ਚ ਭਰ ਕੇ
ਅਸੀਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਆਲੇ ਘਰੇ ਤੂੜੀ ਆਲੀ ਸਥਾਤ 'ਚ ਨੱਪ ਦਿੱਤੇ ਆ
ਬਨੋਟੀਪਣ, ਈਰਖਾ, ਗੁੱਸਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਆ,
ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਸਾਡੇ ਜੇਰੇ ਖੁੱਲੇ ਡੁੱਲੇ ਨੇ
ਬਾਜ਼ਾਂ ਆਲੇ ਦੀ ਰਜਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਅਸੀਂ,
ਜੇ ਹੋ ਰਿਹੇ ਓਹੀ ਕਰ ਰਿਹੇ, ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨੀ,
ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਆਂ, ਜਿੱਦੋਂ ਕਲਗੀਆਂ ਆਲੇ ਨੇ ਆਵਾਜ ਮਾਰੀ,
ਜਿੱਦੋਂ ਨਗਾਰਾ ਗੂੰਜਿਆ,
ਤੇਰਾਂ ਮਿਆਨਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਕਣਗੀਆਂ.....

ਸਾਡੇ ਕਰਮ ਖੁੱਲੇ ਤੇ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਆ,
ਵਾੜੇ 'ਚੋਂ ਛੱਡੇ, ਸੰਗਲ ਲਾਹਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਾਂਗੂੰ,
ਮੌੜ ਘੋੜ ਖਾਕੇ ਆਉਣਾ ਪੁਰਨੀ ਤੇ ਈ ਹੁੰਦਾ,
ਕਨੇਡਾ, 'ਮਰੀਕਾ', 'ਗਲੈਂਡ', ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬੰਗਲੌਰ, ਵਾਹਟਾਂ ਚ, ਟੋਰਾਂਡੇ ਚ, ਨਿਜਾਦੀਆਂ ਚ
ਫਿਰਨੀ ਤੇ.....
ਆਉਣਾ ਮੌੜ ਘੋੜ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਤੇ ਜੱਦੀ ਜਮੀਨ ਆਲੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲਾਲ ਲਕੀਰਤ ਅੱਲ
ਈ ਹੁੰਦਾ
ਆਉਣਾ ਅਸੀਂ ਓਥੇ ਈ ਹੁੰਦਾ ਅਖੀਰ ਪੁਰਨੀਆਂ ਤੇ.....
ਸਾਨੂੰ ਗੱਫਿਆਂ 'ਚ ਮਿਲਦੇ ਆ, ਦੁੱਧ, ਘਿਉ, ਤੇ ਬੇਬੇ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ,
ਜਿੰਨਾ ਮੋਹ ਸਾਡਾ ਕਿੱਲਿਆਂ ਤੇ ਖੜੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ, ਖੂਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਓਨਾ ਈ ਬੇਬੇ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ,

ਜੇ ਬਹਿਰ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕੋਈ ਨਮਾ ਝੁੱਗਾ ਪਜਾਮਾ ਪਾ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਬੇਬੇ ਨੇ ਆਨੀ ਬਹਾਨੀ
'ਵਾਜ਼ ਮਾਰਕੇ ਕੋਲੇ ਸੱਦਣਾ
ਤੇ ਕੰਨ ਪਿੱਛੇ ਤਵੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਾਲਸ ਲਾਹਕੇ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਦੇਣਾ,
ਓਹਦੇ ਭਾਅ ਦੀ ਅਸੀਂ ਓਹਦੇ ਲਾਡਲੇ, ਨੌਹਾਂ 'ਚ ਫਸੀ ਖਲ ਆਲੇ, ਕਰਚਿਆਂ ਤੇ ਨਾੜ ਨਾਲ
ਪਾਟੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਆਲੇ, ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਤੋਂ ਈ ਸੁਨੱਖੇ ਆਂ,
ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਆਲੇ ਆ, ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਆਲੇ, ਕਰੀਮਾਂ ਸ਼ੈਪੂ ਲਾਉਣ
ਆਲੇ,

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਤੇ ਸੁਨੱਖੇ ਮੁੰਡੇ...
ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਬੜੇ ਆਮ ਜਿਹੇ, ਘਸਮੈਲੇ ਜੇ ਰੰਗ ਦੇ,
ਪਾਟੀਆਂ ਜਿਲਦਾਂ ਤੇ ਚਾਹੜੇ ਮੋਮੀ ਜਾਮ ਅਰਗੇ, ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਟ ਅਰਗੇ,
ਪਰ ਸਾਡੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਦਾ ਵੀ ਨੀ ਕਿਸੇ ਦਾ,
ਮੰਤਰੀ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ, ਅਫਸਰ, ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਆਲੇ, ਫਿਲਮਾਂ ਆਲੇ,
ਕਿਉਂ ਸਾਡੀ ਬੁੱਕਤ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹਰ ਆਲੇ ਪਾਸਪੋਟ ਦੇ ਬਰੋਬਰ ਈ ਪੈਂਦੀ ਆ,
ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਬੂਤ ਆਂ ਕਿ ਮੁਲਖ ਦੇ ਹਰੇਕ ਜੀਅ ਦੇ ਹਲਕ ਹੇਠੋਂ ਅੰਨ ਹੋ ਰਿਹੇ,
ਜਿਸੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਟ ਸਬੂਤ ਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਵਾਸੀ ਆਂ,
ਕਿਤੇ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਲਾ ਜਮਾ ਕਰਾਉਣ,
ਕਿਤੇ ਸਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁੱਬਿਆਂ ਨਾਲ ਨੂੜੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ,
ਕਿਤੇ ਪਰਾਲੀ ਮਚਾਈ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਸਰਪੈਂਚ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ
ਗੇੜੇ ਠਾਣੇ ਵਾਧੂ ਲਗਦੇ ਆ ਸਾਡੇ,
ਵੱਡਾ ਠਾਣੇਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਅਕਸਰ ਬੋਲਦੇ

"ਹੁਣ ਲਾਉਂਗੇ ਜੂਨੀਅਨ ਆਲਿਆਂ ਨਾਲ ਧਰਨੇ..

...ਦੱਸੋ ਲਾਉਂਗੇ ਨਾਹਰੇ ਸਰਕਾਰ ਮੁਰਦਾਬਾਦ...

"ਅਸੀਂ ਮਟੱਕ ਦੇਣੇ ਨਾਂਹ 'ਚ ਸਿਰ ਹਲਾ ਦਿੰਨੇ ਆਂ....

"ਜਾਣ ਦੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਓਏ..."

ਮੁਨਸ਼ੀ ਕੋਲੇ ਗੀਝੇ ਝਾੜ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਨੇ ਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਈ ਟਰਾਲੀ ਦੇ ਮਗਰਾੜਾਂ ਤੇ
ਪੈਰੀਂ ਭਾਰ ਕੱਛ 'ਚ ਬੂਹਟੀਆਂ ਆਲਾ ਝੋਲਾ ਲੈਕੇ ਜੀਹਦੇ 'ਚ ਨਿੱਕਾ ਮੁੰਡਾ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ
ਬਿਸਕੁੱਟ ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ

ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸੇ ਸਾਰਾ ਠਾਣਾ,

ਸਾਰਾ ਬਜਾਰ,

ਸਾਰਾ ਬਹਿਰ,

ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ

ਸਾਡੇ ਤੇ ਹੱਸ ਰਿਹੇ

ਟਰਾਲੀ ਦੇ ਡਾਲੇ ਕੰਨੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕਰ ਕੇ,

ਜੀਹਦੇ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ...

ਜੈ ਜੁਆਨ ਜੈ ਕਿਸਾਨ...।

ਸ਼ੈਦ ਪਤਾ ਹੋਵੇ

ਪਤਾ ਕਰਿਓ ਚੱਕੀ ਆਲੇ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਆਲੇ ਬਾਰ ਦੇ ਕੌਲੇ ਨਾਲ, ਬੇਰੀ ਹੋਣਾ,
ਜੰਗਲ ਖਾਧਾ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਖੜਾ ਲੈਟਰ ਬੋਕਸ ਓਥੇ ਈ ਖੜਾ, ਓਹਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਖੜਕਾ ਕੇ,
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਪ ਸਲੂਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੇਖਿਓ ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ, ਠੰਡੇ ਮੁਲਖ ਜਾਕੇ ਬਣੀ
ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਪੈਰੀ ਦਾ, ਕੀ ਆ ਓਹਨੂੰ ਚੇਤਾ ਹੋਵੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ, ਤੇ
ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਲਿਖਣਾ, "ਅੱਗੇ ਸਮਾਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ"

ਪਰਾਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਟ ਕੇ ਮਕਾਣ ਆਈਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਦੇ ਓਹਲੇ ਦੀ,
ਵੈਣ ਪੈਂਦੇ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੀ,
ਪਹੁੰਚ ਜਾਇਓ ਦਾਣਿਆਂ ਆਲੀ ਬੈਠਕ ਦੇ ਪਾਰ,
ਤੂੜੀ ਆਲੀ ਸਬਾਹਤ 'ਚ,
ਇੱਕ ਖੂਜੇ ਪਏ ਟਰਾਲੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟੈਰਾਂ 'ਚੋਂ ਜਾਲੇ ਲਾਹਕੇ ਦੇਖਿਓ,
ਭੁਰੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਕਰਕੇ ਸਬਾਹਤ ਦੀ ਮਗਰਲੀ ਕੰਧ 'ਚੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮਾਰਦੀ ਧੁੱਪ ਨਾਲ ਖੜੇ,
ਤੂੜੀ ਨਾਲ ਅੱਧ ਦੱਬੇ ਟਰਾਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਓਹਲੇ ਲੱਭੋ,

ਕੀ ਪਤਾ, ਪੀ ਕੇ ਖਾਲੀ ਕੀਤੇ ਮੋਨੋ ਸਲਫਾਸ ਜਾਂ ਘਰੜਾ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸੋ
ਪਰਤੀਸ਼ਤ ਸੁੱਧ ਜੂਸ, ਜਿਸੇ ਟੈਲੀਵੀਜਨ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਆਉਂਦੀ ਆ, ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਮਿਲ ਜਾਣ,
ਜਿਹੜੇ ਲੱਭਦੇ ਆ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੀ ਕੋਠੀ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਡਸਟਬਿਨ 'ਚੋਂ..

ਮੰਡੀਓ ਝਾੜ ਫੂਸ 'ਚੋਂ ਸੜਕ ਤੇ ਖਿਲਾਰੇ ਬੂਰੇ 'ਚੋਂ ਦਾਣੇ 'ਕੱਠੇ ਕਰਕੇ
ਸਿਰ ਤੇ ਚੱਕੀ ਪੰਡ ਦੇ, ਮੈਲੇ ਝੁੰਗੇ ਤੇ ਬਣੇ ਮੁੜਕੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਨਕਸ਼ੇ ਆਲੇ
ਸਖਸ਼ ਦਾ ਗੀਝਾ ਫਰੋਲੋ,

ਉੱਡਦੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਪੁੜੀ

ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਡੈਰੀ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਅੱਧ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਮੋਮੀ ਜਾਮ 'ਚ ਫਸਾਈ ਬਾਬੇ
ਨਾਨਕ ਦੀ ਫੋਟੋ,

ਡੈਰੀ 'ਚ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਹੌਲਦਾਰਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੰਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਲੱਭੋ

ਅਣਖੀਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਦਾ ਨੰਬਰ,

ਜੀਹਦਾ ਖਾੜਾ ਇਹ ਸਖਸ਼ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਸਕੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ,

ਅੱਤਵਾਦ ਵੇਲੇ, ਨਿੱਤ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੁਆਨੀ, ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਟਰੱਕ
ਟਰਾਲੀਆਂ 'ਚੋਂ ਲਾਹਕੇ ਸਾਫ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ,

ਕਾਲੇ ਕੱਛਿਆਂ ਆਲੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ, ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ ਤੇ, ਤਲੀਆਂ ਤੇ
ਜਾਨ ਤੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਗੰਡਾਸੇ ਲਈ, ਠੀਕਰੀ ਪਹਿਰਾ ਲਾਉਣ ਆਲੇ ਨੂੰ,

ਰਾਤ ਨੂੰ, ਪਿੰਡ, ਚੌਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਠਿਆਂ ਤੇ ਰੋੜੇ, ਡਲਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲਾਉਣ ਆਲੇ ਨੂੰ,
ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਲਾਈ ਅੱਗ ਤੇ ਅਗੇਤੇ ਬੀਜੇ ਝੋਨੇ ਤੋਂ ਹੋਏ ਚਲਾਣ ਆਲੇ ਨੂੰ,
ਮਖੌਲ ਕਰੋ, ਤੇ ਓਹਦੀ ਬੇਹਲੀ ਤੇ ਰੱਖੋ ਫਿਲਮ ਦੀ ਟਿਕਟ, ਤੇ ਆਖੋ
“ਹੁਣ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਦੁਆਣਗੀਆਂ ਛੋਟੇ”

ਅਰਦਾਸ 'ਚ, ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਤੇ ਸਿਰ ਢਕਕੇ ਖੜੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ
ਭੁੱਲਦਾ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਾਠੀ ਬੋਲਦਾ “ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਬ ਬੋਲੋ ਜੀ”
ਬੇਬੱਕ ਓਹਨੂੰ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹੋਰ ਕੱਖ ਵੀ ਪੱਲੇ ਨੀ ਪੈਂਦਾ,
ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਖਾਈਦਾ
ਜੀਹਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਪਿੰਡ ਵੀ ਹੈ,
ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਰੰਗਲੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੱਤਰ ਪੰਝੱਤਰ ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ,
ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਰਥ

ਕਈ ਲੱਖੀ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠੀ,
ਕਈ ਹਜ਼ਾਰੀ ਗੋਗਲਾਂ 'ਚੋਂ ਝਾਕਦੀ,
ਜੋ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਪਸ਼ੂਆਂ ਹੇਠੋਂ ਫੋੜੇ ਨਾਲ ਗੋਹਾ ਪਾਸੇ ਕਰਦੀ ਨੂੰ,
ਓਹਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਆਲੇ ਵਰਾਂਢੇ ਦੇ ਬਾਰ ਚ, ਯੂਰੀਆਂ ਆਲੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਉਧੇੜ
ਕੇ ਬਣੀ ਪੱਲੀ ਜਾਂ ਪੱਲੜ, ‘ਤੇ ਜੋ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀਹਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਨਾਈਕੀ ਕੰਪਨੀ
ਆਲਿਆਂ ਦੇ ਟਿੱਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਣਕ ਦੀ ਬੱਲੀ ਹੈ ,

ਸਮਝਾਓ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਗਾਇਕਾਂ, ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ,
ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਦਾ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨਪਰਚਾਵਾ ਕਰਨਾਂ ਹੈ,
ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਹੈ,
ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਭੁੰਜੇ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ,
ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਖੜਕੇ ਮਨਪਰਚਾਉਂਦੇ
ਹਨ, ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਪਰ ਕਿੱਤਾ ਓਹੀ ਹੈ, ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਓਹੀ ਹੈ,
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ, ਕਿ ਲੱਸੀ ਪੀਕੇ ਲਲਕਰੇ ਨਹੀਂ ਵੱਜਦੇ ਹੁੰਦੇ

ਬਾਕੀ ਅਸੀਂ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਗਰੀਬ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ,
ਸਾਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਮਿਲੇ, ਬਣਦਾ ਤਣਦਾ ਮਾਣ ਤਾਣ ਜਰੂਰ ਕਰਾਂਗੇ,
ਜੇ ਨਹੀਂ ਆ ਹੁੰਦਾ ਖਤ ਪਾਓ....
ਸ਼ੇਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇ ਪਤਾ
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ,
ਸ਼ੇਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਲਿਖਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ
“ਅੱਗੇ ਸਮਾਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ”

ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਣਦਾ

ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਿਆਂ ਨੇ, ਤੇਰਾ ਨੌ ਲੈ ਲੈ ਕੇ, ਐਸੀ ਤੜੇਂ ਕਰਤਾ ਹਵਾ ਦੇ ਦੇ ਕੇ,
ਪਰ ਪਤਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆ ਕਿ ਕੱਢਣ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਕੱਖ ਹੋਣੀ,
ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ, ਐਵੇਂ ਈ, ਤੁਰਦੇ ਆ ਬਾਂਹਾਂ ਜੀਆਂ ਖਲਾਰ ਖਲਾਰ ਕੇ,
ਸਰਪੋਂਚੀ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਮਿਲੀ ਟਿਕਟ ਆਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅੰਗੂ,
ਗਏ ਸੀ ਕੇਰਾਂ ਤਾਏ ਵਰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਮਟਕਾ ਚੌਂਕ, ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਬਸਿੰਦੇ

ਬਣਕੇ,

ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਜਮਾਂ ਐਣ ਬਣੀ ਤਣੀ ਚੰਡੀਗੜ ਅਰਗੀ,

ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ, ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ,

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ ਨੀ ਕਰਦੀ, ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਣਦਾ,

ਜਦੋਂ ਮੈਂਹ ਦੇ ਖੁਰਾਂ ਤੋਂ, ਪੈਰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਗੋਹਾ ਲਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਾਹੜਾ ਦੱਸਦਾ ਬੀ

ਬੋਢੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਹੱਗਣ ਦਾ ਵੀ ਚਲਾਣ ਆ,

ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਅੰਕਲ ਆਂਟੀਆਂ ਟੈਮ 'ਚੋਂ ਟੈਮ ਕੱਢਕੇ, ਤੈਨੂੰ ਫੋਨ ਤੇ ਵਰੇਗੰਢ ਦੀ ਵਧਾਈ

ਦਿੰਦੇ ਆ,

ਜਿੰਨੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਕੱਲਾ ਅੰਕਲ ਪੜਿਆ,

ਓਨੀਆਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਕਰਲੀਏ, ਫੇਰ ਵੀ

ਖਣੀ ਘੱਟ ਈ ਰਹਿਜੇ,

ਪਰ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਏਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਰੇਗੰਢ ਯਾਦ ਆ,

ਸਾਡੇ ਸੰਗਰਾਮ ਜਰੂਰ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦੀ ਆ

ਬੋਢੇ ਸ਼ਹਿਰ, ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਹੜਾ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੀਆਂ, ਜਾਂ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਫਿਲਮਾਂ
ਦੇਖਦੀਆਂ,

ਸਕੂਲ ਪੜਦੀਆਂ ਦੇ ਈ ਜੁਆਨੀ ਚੜ ਆਉਂਦੀ ਆ,

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਖਣੀ ਕਣਕਾਂ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰ ਆ ਖਣੀ ਪਾਣੀਆਂ ਚ,

ਮਰਨੀਆਂ ਵਿਆਹ ਤਾਂਈਂ ਵੀ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਠ ਈ ਰਹਿੰਦੀਆਂ,

ਜੁਆਨੀ ਤਾਂ ਰੂੜੀ ਤੇ ਸਿੱਟੇ ਬੱਠਲਾਂ ਹੇਠ ਗੁਆਚੀ ਲੀਰਾਂ ਦੀ ਖੁੱਦੋਂ ਅੰਗੂ ਈ ਗੁਆਚ
ਗੀ ਸਹੁਰੀਆਂ ਦੀ,

ਪਰ ਤੂੰ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ ਅਰਗੀ ਆਂ,

ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ ਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ,

ਪਰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ ਨੀ ਕਰਦੀ, ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਣਦਾ

ਬੱਗੇ ਕਾਵਾਂ ਵੇਲੇ

ਬੁੱਗੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੀਪਣੀ ਬਣਾ, ਸਣੇ ਬੱਧਰੀ ਦਾ ਸਿਰਾ ਖਿੱਚਣਾ ਚੱਪਲੀ ਦੇ ਪੁਠਲੇ
ਪਾਸਿਓ,
ਫੇਰ ਰਲ ਜਾਣਾ, ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜੀਪ ਮਗਰ, ਪਰਚੇ ਝੰਡੀਆਂ ਚੁਗਣ,
ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਝੰਡੀਆਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨੀ ਪਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਸਿਆਣਿਆਂ
ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ 'ਚ...ਹੁਣ ਖਣੀ ਕੀ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲੀਆਂ, ਕੀ ਬੱਦਲਵਾਈ ਆ...
ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੋਟਾਂ ਆਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਪੇ ਈ ਨੀ ਦੇਖੇ ਪਿੰਡ 'ਚ...ਸਿੱਧੇ ਨਤੀਜੇ ਈ ਸੁਣੀਏ
ਆ...
ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੰਘਣੇ ਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗੇ...ਲੀਹ ਪਾਉਣੇ ਚੁਹਾਜ...

ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਭੁੰਨਾਉਣ ਬੇਗੋ ਅੰਮਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਤੇ ਲੈਣ (ਲਾਈਨ) 'ਚ ਜਾ
ਬਹਿਣਾ,
ਨਾਲ, ਚੁੰਗ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਮੁੱਠ, ਓਹ ਲੈਣ 'ਚੋਂ ਅਨੁਸਾਸ਼ਨ ਨਾ ਤੋੜਦੀ, ਓਹਦੇ ਹੁਕਮ
ਤੋਂ ਡਰਨਾ, ਜਿਸੇ ਖਣੀ ਕੋਈ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਗੁੜ ਵੀ ਪੈਕਟਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦਾ, ਜੁਆਕ ਘਰਦਿਆਂ ਤੇ ਨੀ ਡਰਦੇ,
ਹੁਣ ਨੌਂ ਵੀ ਹੋਰ ਯਾਦ ਨੇ, ਨੌਕੀਆ, ਸੈਮਸਿੰਗ, ਫਲਾਨਾ,
ਓਦੋਂ ਹੋਰ ਈ ਹੁੰਦੇ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ...ਆਸ਼ਾ, ਨਾਹਟ ਗਿਆਰਾਂ, ਸਵਰਾਜ.....

ਕੰਚ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਭਰ ਲੈਣੀਆਂ ਤੇ ਦੱਬ ਦੇਣੀਆਂ,
ਫੇਰ ਅਗਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਕੱਢਣੀਆਂ,
ਪਿਲ ਟਕਾ, ਮਿੱਤ ਪਾਉਣੇ,
ਕਲੀ ਜੋਟਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਦਲੇਰ ਖੇਡਦਾ, ਜਾਂ ਜੀਹਦੇ ਕੋਲੇ ਅੰਨਾ ਨਾਮਾ ਹੋਵੇ,
ਜੀਹਦੇ ਕੋਲੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨਮੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਹੋਣ, ਓਹ ਅਨਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਲੇ ਜਾਂ
ਆਹੜਤੀਏ ਦਾ ਨਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ,
ਬੜੀਆਂ ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਰੱਖਣੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, ਲਾਲੇ, ਸਰਪੈਂਟ
ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘੁੱਤੀ ਪੱਟਣੀ, ਪਹੁੰਟਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਈ ਨੀ ਹੋਣਾ,
ਹੁਣ ਟੁਕ ਟੁਕ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਆ, ਖੁੰਜੇ ਜੇ ਬੈਠੇ.....ਕੰਨਾ ਨੂੰ ਲਾਈ.....ਭੀਕਰੀਆਂ
ਜੀਆਂ ਦੇ ਆਗੇ ਰਿਵਾਜ.....

ਸਾਰਾ ਚਿਨ ਚਿਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਛ 'ਚ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਦੇ ਚਿਨ ਚਿਨ ਚਿਨ
ਦੇ ਚਿਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ,

ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ 'ਚ ਕੋਈ ਫੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋ ਆਉਣਾ, ਚਿਹਨਾਂ ਰਾਹ 'ਚ, ਫਿਰਦਾ ਆਉਣਾ
ਖਰਾਬੀਆਂ, ਅਤੇ ਕੋਲ ਬਣਦਾ ਕਰੀਬੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਚਿਨ ਚਿਨੀਆਂ ਆਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਨੂੰ
ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਣਾ, ਫਿਰਿਸ਼ ਦੇ ਸਾਣਾ, ਕਿ ਹਲਕਾ ਹੋਣਾ,

ਹੱਥੀ ਚੀਨੇ ਨੀਕੀਆਂ ਕਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਭੇ ਬਣਾਉਣੇ, ਫੀਲੀਆਂ ਫੀਲੀਆਂ, ਫੀਲੀਆਂ
ਉਭਾਉਣੇ, ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ ਨੇ ਚਿਨੀ ਦੀਨੀ ਕਰੂਰਤੀ ਦੇ ਪੇਰੀ ਨਿੱਕੀ ਮੀ ਫੀਲੀ ਪਾਕੇ ਰਹਿਣੀ,

ਚਿਨ ਚਿਨੀਆਂ ਹਰਾਬਾ 'ਚ ਉਭਰਦੇ, ਆਬਣੀ ਮੁੱਧ ਨਿੱਕੀ ਹੋਏ, ਆਪੇ ਆਪਣੀਆਂ
ਫੀਲੀਆਂ ਤੇ ਆ ਫਿਰਦੇ, ਸਾਰਾ ਚਿਨ ਚਿਨੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਕ ਪਾਸੇ ਨਾਲੀਆਂ ਦੇ ਚਿਨੀਆਂ
ਨਿੱਕੀਆਂ ਵਧੇਰਾਂ ਚ, ਮੁੱਧ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਾਨੀ ਨਜ਼ਰਾਂ, ਫੀਲੇ ਫਿਰਨਾਂ, ਉੱਭੇ ਫਿਰਦਿਆਂ
ਦੇਖਦੇ...

ਹੁਣ ਹੁਣ ਸੰਭਲਦੇਆਂ ਦੀ ਹੁਣਨਾ ਹੁਣ ਲੈਂਦੇ ਆ, ਬਣਦਾ ਲੈਂਦੇ ਆ ਚੰਡੀਕਤ ਦੇਣ
'ਚ ਫੀਲੀ ਲੀ, ਖੋਖੇ ਸੇਖੇ ਅੰਠ ਰਾਹ ਜਾਂ ਹੱਥ ਬਾਣ ਕਰਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਫੀਲੇ
ਫਿਰਦੇ ਹੋਣ, ਫਿਰਦੇ ਆ ਫੀਲੀ ਦੇ ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਫੀਲਾਂ ਤੇ, ਚਿਨੀ ਚਿਨ ਚਿਨੀਆਂ ਨੀ.....ਫੀਲੇ
ਆਲੀ ਫੀਲ ਪਿਛ 'ਚ ਰਹਿਦੀ ਆ ਚਿੱਕ ਰਾਹ....।

ਮੁੰਦਾ ਦੇ ਬਹਿਦੇ

ਇਹ ਸ਼ੀਰ ਪਾਉਂਦੇ ਸਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਸੀਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਆ,
 ਸ਼ੀਹਾਂ ਸਿਹਤੀਆਂ ਯੋਮ ਯੋਮ ਦੇ ਵੀ ਕੱਢੀ ਪਾਕੇ ਗਈ ਆ ਭਰਤ ਪਈ ਵੀ ਕੱਢੀ
 ਸ਼ਰਫ਼ ਤੇ
 ਸਿੱਖੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੁੰਦੇ ਪਈ ਨੀ,
 ਉਹਨਾਂ ਸੀਹਾਂ 'ਚ ਅਗੋਂ ਸ਼ਿਕਲ ਦੇ ਵੇਰ ਭਜਾਉਂਦੇ ਆ,
 ਕਿਹੜੇ ਵੇਰ,
 ਰਕਤ ਦੇ ਡਾਂਕੇ ਮਾਰ ਮਾਰ,
 ਤੇ ਸ਼ਿਕਲ ਦੇ ਚੰਕੇ ਟੀਨ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਡਾਂਕੇ ਅਭਾਕੇ,
 ਅੱਖਾਂ ਆਲੇ ਮੁਖਤ ਕੰਧ 'ਚੋਂ ਲਥਾਈ ਯੇਨਕ ਦੇ ਸ਼ੀਕੇ ਨੂੰ ਖੋਲ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਨਾ ਪੁੰਡਦਾ
 ਦੇਖਦਾ ਬੰਦ ਆਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਕੰਨੀ, ਯੇਰਕੀ ਕਿਹੜੇ ਨੂੰ ਪਾਈਏ ?
 ਹੋਜਾਈ ਆ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹਰਿਕਿ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ, ਪਿਓ ਬੋਲੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣੂ
 ਹੋਲਕਾ ਦਿੰਦੇ,
 ਉੱਦੇ ਮੋਲਕਾ,
 ਫੈਟਨਿਆਂ ਲਮਾ ਬੰਦ ਦੀ ਹੋਇਆ ਬੋਨਾਂ, ਘੱਟ ਖਾਇਆ ਕਰ ਭੁੱਕਤ,
 ਪਿਛਲੀ ਆਰੀ ਸਿਹਤੀ ਗੈਲਮਿਟ ਸੀ, ਯੇਨੀ ਸਪਰੇਹ ਰੇਜ਼ ਬਈ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ,
 ਕਾਮਨ ਸਿੱਖੇ ਕਾ ਮੁੰਡਾ ਪੈਣ ਸਾਰ ਦੀ ਬੋਰੀ,
 ਭੁੱਥੇ ਆਲੇ ਹਥਪਰਾਲ ਰਾਈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨੀ,
 ਨਨਾ ਬੰਟਿਆ ਭੁੱਥੇ ਕੋਲੇ, ਬਲਾਂ ਡਬਲ ਆ ਧਰਮ ਨਾ,
 ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਦਬਾਨਾਂ ਕੋਢੀ ਆਲੀਆਂ,
 ਨਾਲੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ, ਬਰਫ਼ਾਂ ਆਲੀਆਂ,
 ਸਿਹਤਾਂ ਆਹ ਭਰੋੜ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨੀ ਰੋਹਤੀਆਂ ਜੀਆਂ ਤੇ ਨੁਡਲਾਂ ਪਾਕੇ ਮਥਾਉਂਦੇ
 ਉਹ,
 ਉਹ, ਹਾਂ ਸਿਆਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਾਹੜਿਆ,
 ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਉਂਦੂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਸਰਕਾਰ,
 ਕਿਹੜੀ ਆਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂੜੀ ਚੰਕਾਂ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਡਾਂਕ ਪਈ ਸੀ ਮਟਕਾ ਚੌਂਕ 'ਚ ਮਗਜ਼
 ਥ,
 ਨਾਲੇ ਡੀਕ ਗਿਲਾਨ ਜੁਨੀਅਨ ਸਿੰਢਾਬਾਦ ਦੀ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਪਿਡ 'ਚ, ਨਾਲਾ ਹੱਥ
 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਪਜਾਏ ਦਾ,

ਨਮਾ ਫ਼ਕੀਰ ਨੀ ਹੁਣਿਆ, ਸੀਹਵੀਂ ਹਿਕ ਚੁੱਕੇ ਬੰਟਰਫਲਾਈ, ਕੰਨ ਸਾਨੂੰ ਮਨਾ
ਹਿਆਈ,

ਕੰਨ ਨਵਜ ਕਿਉਂ ਵਰਤਦੈ, ਸੱਤਿਆਚਾਰ ਆਲੇ ਆ ਜਾਣਗੇ,

ਮਨਾ ਬਹਲੇ ਅੰਡਰੇ ਆ ਕਲਾਯਾਤ ਆਪਣੇ ਥੀ,

ਬਾਬਾ ਅਜਾ ਰਾਹ ਪੀਨਾ,

ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਥਮਲੇ ਨਾਲ ਉਂਗਲ ਪੁੰਚੀ, ਵੀਟਾਂ ਆਲੇ ਸਾਹੀ ਆਣ

ਸੀਹਰੇ ਲਿਖੀਆ ਸੀ

"ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਨੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਡੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖੇ"

ਪੰਡੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਤੇ ਹੋ ਫੁੱਲਿਆ ਪਿੰਡ ਨੂੰ।

ਪਿੰਡੀ ਨਾਮੁਸ਼ ਦੇ

ਇਹ ਸਾਲੋ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਖਰੀਦੇ ਨੇ,
ਜਿਹੜੀ ਖੂਹਲ ਕੋਲੋਂ ਸੀ,
ਪਾਏ ਹੋਏ ਨੇ ਇਹ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਚ,
ਕੀ ਪਿੰਡੀ ਨੀ ਏਹਨਾ ਦੇ, ਦਫਾ ਕਰੋ,
ਅਗਲਾ ਸੌਦੇ,
ਹਾ ਕੀ ਕਿਤਾਬ ਪਿੰਡੀ ਆ ਤੇਰਾ,
ਜਨਾਬ ਇਹਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਤਾਂ ਲੁੱਥੇਆਣਾ ਖਾ ਗਿਆ,
ਇਹਦੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਪਿੰਡੀ ਤੇ ਤਾਂ ਮੇਰਿਸ ਪਿਲਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ,
ਕਿਤਾਬ ਪਿੰਡੀ ਆ ਨਿੱਕੇ ਦਾ
ਸੀ ਸਫਾਫਾ,
ਏਹਨੂੰ ਦਫਾ ਕਰੋ,
ਅਗਲੇ ਨੂੰ 'ਵਾਜ ਮਾਰੋ
ਇਹ ਸਾਲੀ ਬੰਜਰ ਜਮੀਨ ਦੀ ਪਿਚਾਫਾਰ,
ਭਿੰਟ ਭਿੰਟ,
ਕਾਗਲਸੀ ਘਾਹ,
ਅੰਧ, ਭਖਤਾ,
ਕਿਤਾਬੀ ਫਸਲ ਆ ਏਹੇ ਕੰਟ ਆ ਏਹਨੂੰ ਬੀਜਣ ਆਲਾ
ਜਨਾਬ ਕੋਈ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਦਾ ਨਿੱਕਾ
ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬੀਜਦਾ ਸੀ,
ਏਹੇ ਸੀ ਫਸਲ 'ਚੋਂ ਕੀ ਸਫਾਹ ਹੋਣਾ,
ਭੋਨਾ ਕਣਕ ਬੀਜੇ ਚਾਰ ਪਿੰਡੇ ਆਉਣ,
ਏਹਨੂੰ ਦਫਾ ਕਰੋ,
ਅਗਲਾ ਸੌਦੇ,
ਸੀ ਜਨਾਬ
ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਏਹੇ,
ਜਨਾਬ ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖਦਾ,
ਇਹਦੇ 'ਚ ਕੀ ਮਾਡੀ ਕਲਿ ਆ,
ਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਿਖਦਾ ਅੰਜ ਕਲਿ ਤਾਂ,

ਨਹੀਂ ਜਨਾਬ ਇਕ ਸੁਖ ਮਾਨੀਆਂ ਨੀ ਲਿਖਦਾ,
ਕੋਰ ਕੀ ਲਿਖਦਾ,

ਕਿਹਾਨ ਮਸਕੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖਦਾ,

ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਸਕੂਰ ਦੇ ਉਲਟ ਬੋਲਦੇ,

ਕਹਿੰਦਾ ਕਲਮ 'ਚ ਰਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਾਕਤ ਮੇ,

ਹੈ ਕਲਮ ਬੇਅਕਲਾ,

ਇਹ ਖੁਸ਼ ਪੌੜਾ,

ਕਿਨਾ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਵੇਰੇ,

ਜਨਾਬ ਸੋਧਿਆ ਦਾ,

ਕੀ ਨੌਂ ਆ ਵੇਰਦਾ

ਜਨਾਬ ਅਚਰਾਰ ਸਿੰਘ,

ਕਿਤੇ ਹੁਣਿਆ ਤਾਂ ਨੀ

ਜਨਾਬ ਵੇਹਨੂੰ ਪਾਥ ਪਾਥ ਕਹਿੰਦੇ ਆ,

ਅੱਛਿਆ ਓਹੋ ਆ ਏਹੇ ਜਿਹੜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਦੇ

ਏਹਨੂੰ ਲੇਖਾ ਪਾ ਕੇ ਘੋਟਾ ਲਾਓ ਤੇ ਪੁੱਛੋ ਕਲਮ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਏ ਕਿ ਕੋਰ

ਅਕਲੇ ਨੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰੋ

ਜੀ ਜਨਾਬ

ਕੋਰ ਆ

ਜਨਾਬ ਰਲਵਾਰ ਆ,

ਕੀ ਨੌਂ ਆ

ਜਨਾਬ ਠੰਢਾ ਲੰਗਲਤੀਆ,

ਕਿਹੜਾ ਰਗਟ ਗਾਇਆ ਬਾਈ ਨੇ,

ਜਨਾਬ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ ਨੀ ਮੁੰਡਾ ਤੇਰੇ ਨਾ ਪੜਨ ਦਾ ਆ

ਬੀਗੀਓਂ ਹੋ ਗਾਣੇ ਦੀ,

ਜੀ ਜਨਾਬ,

ਵਿਖਾਓ ਫਿਰ,

ਕਿਆ ਥਾਤ ਏ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਮੋਡਲ ਆ,

ਇਹਦਾ ਨੰਬਰ ਮਿਲੇ

ਜੀ ਜਨਾਬ,

ਵੇਹਨੂੰ ਨਿੱਥੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲਓ ਤੇ ਬਟਦਾ ਸਰਦਾ ਮਾਣ ਰਾਣ ਕਰੋ,

ਲਨਮਾਨਤ ਕਰੋ,

ਦੇਖ ਦਾ ਕਵਿੱਖ ਨੇ ਕਲਾਕਾਰ,

ਅਕਲਾ ਸੰਦੇ,

ਹਾਂ ਬੀ ਕੋਰ ਆ

ਜੀ ਗੀਰਕਾਰ ਆ,

ਕਿਹੜਾ ਪਿੰਡ ਆ ਵੀ ਨਿਹਿਤਾ,
 ਸਨਾਥ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ,
 ਕੀਹਨੂੰ ਬਿਨੈ ਗੀਤ,
 ਸਨਾਥ ਮਿੱਥ ਭੁੱਖਾ ਨੂੰ
 ਭੁੱਖਾ ਕੀਤੀ ਆਖਦੀ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਕੀਮ ਲਿਖਤ
 "ਸਾਥ ਬੇਲੀ ਲਏ ਨੇ, ਰਹਿਮਤ ਭਾਗੂ ਨੇ, ਵੱਡੇ ਢੰਕ ਬਿਨੈ ਆ, ਅੰਗ ਨਾ ਦਿਨੇ ਆ"
 ਭਾਗੁ ਲਿਆ ਭਾਗ ਆ
 ਇਹਨੂੰ ਸਭਤਾਰੀ ਖਸਾਨੇ 'ਚ ਪੰਚੀ ਹਥਾਰ ਬਿਨਾਮ ਦਿਓ
 ਅਭਰਨਾ ਪੰਨੇ -
 ਸੀ ਸਨਾਥ
 ਤਾਂ ਪਰਧਾਨ ਕੰਟ ਆ ਏਹੇ
 ਸਨਾਥ ਭਾਖਾ ਕੰਟੀ ਸਾਧ ਸੇਭ,
 ਕਿਹੜੀ ਭੇਰੇ ਆਸਾ ਏਹੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤਾਂ ਥਾਥੇ ਵੀ ਚਰ੍ਹਤ ਨੇ,
 ਸਨਾਥ ਇਹ ਨੰਗੇਜ ਕਨਾਂ ਆਸਾ,
 ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੀਫਰ ਜਾਂਦੇ ਏਹਦੇ ਕੋਲ
 ਚਰ੍ਹਤ ਨੇਕ ਮਛਰ ਨੇ ਏਹਦੇ
 ਭੀਬੀਆਂ ਚਰ੍ਹਤ ਜਾਂਗੀਆਂ ਏਹਦੇ ਭੇਰੇ
 ਸੇਧ ਭਾਹ,
 ਸੇਧ ਸਭਲੇ ਆਨੇ ਵੀ ਸਨਾਥ,
 ਕੀਤੀ ਧੀਬੀ ਸਾਥੇ ਅੰਗ ਵੀ ਪੰਜੇਂਗਾ ਭਾਖਾ,
 ਸੀ ਸਨਾਥ,
 ਏਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰ੍ਹਤੀ ਪਥਿ,
 ਪੇਰੀ ਹੰਥ ਨਾਥਿ,
 ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਿ,
 ਪੇਨ ਪੇਨ ਭਾਖਾ ਜੀ ਨੰਗੇਜ ਕਨਾਂ ਆਨੇ,
 ਅਭਰਨਾ ਜਿਹੜੇ,
 ਸਨਾਥ ਕੀਤੀ ਨਮਾ ਨਮਾ ਲਿਖਾਰੀ ਆ,
 ਨੇਂਦੇ ਆਲੀਆ
 ਏਹਦੇ ਮਛਰ 'ਚ ਨੁਕਸ ਆ,
 ਮੇਂ ਏਹਨੂੰ ਚੰਗੀ ਭਰਾਂ ਜਾਣਦੇ,
 ਭੱਜ ਭਾਗਤ ਸਾਸਾ,
 ਏਹਨੂੰ ਨਾ ਵੀ ਫੇਡੇ ਭਰਿਛਾ ਦੇ ਪੰਖਰ ਨੂੰ
 ਦਵਾ ਕਰੇ,
 ਸੀ ਸਨਾਥ
 ਕਬੀਰੀ ਬਾਖਸ਼ਤ ਕਰੇ,
 ਸੀ ਸਨਾਥ।

ਗੋਲ ਘਰਾਣਿਆਂ (ਚੱਕਰਾਂ) ਦੇ ਫਰਕ

ਟੈਕਸਟ ਦੀ ਡਰਾਫਟ ਦੀਆਂ ਪਿਨਾਂ ਫਰਗੀਆਂ,
ਕੋਲ ਕੋਲ, ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨਾ ਢੇਲੀ,
ਓਹ ਪਿਨਾਂ, ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਲਿਫਟ 'ਚ ਕੈਚ ਕਰਨ ਆਲੀਆਂ ਪਿਨਾਂ,
ਚੁੰਨੀਆਂ ਕੋਲ, ਧਾਰ ਗੋਲ ਘਰਾਣੇ ਇੱਕੋ ਸਾਰ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਡੇਰੇ
ਦੇ ਡੇਰੇ-ਫੇਰੇ ਤੇ ਨਿਬਾਨ ਬਣਿਆ, ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰਿਆ ਸ਼ੇਰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ, ਕੋਲ
ਬਾਹੂਕਾਰ, ਕੋਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਾਟ ਦਾ,
ਕਿਉਂਤਰੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਡੇਰੇ ਮੇਜੇ ਤੇ ਸੈਣੇ ਥਾਏ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਡੇਰੇ 'ਚੋਂ ਚਾਈ 'ਚ
ਚਾਹ ਪਾ ਗਿਆ, ਸੋਨਦਾ...

"ਕਿਉਂ ਸਾਡਾ ਵਿਕ ਗੀ...? ਕਿੰਨਾ ਰੋਟ ਲਾਗਿਆ...?"

ਅੱਗੋਂ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਫੇਲਦਾ

"ਜਨਾਬ ਚਾਹ ਪੀਓ... ਫੇਰ ਕਹਿੰਦਾ " ਵਿਕ ਜੁ ਗੀ... ਅਜੀ ਮੁਲਕ 'ਚ
ਚਲਾਉਣਾ... ਕਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ.....

ਓਹ ਪੋਰਗਿਆ ਆਹ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ ਕਿਹੜੀ ਫੀ ਓਏ... ਪੰਜ ਘਰਾਣਿਆਂ ਆਨੀ..."

"ਬਾਪੂ ਔਡੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ..."

"ਛਾਨੂੰ ਰੋਟਨੀ ਅੱਸ ਰੱਕ ਨੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਔਡੀ... ਚਲੋ ਕੋਈ ਨੀ ਮੇਲ ਲੈਣੇ 'ਚ
ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਔਡੀ..

ਮੈਂਸਾ ਮਾਰਦਾ.....?"

ਮਿਛ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਗਾ ਸੀ, ਕਿ ਭੁਲੇਖਾ ਪਿਆ

ਕਈ ਕਾਫੀ, ਕਹਿਣ ਭਰਮ ਕਹਿਣੀ ਜਾਂ ਕੰਧੀਕਰਕਾਸ਼, ਪਰ ਕਹਿਣੇ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਖੋਲੀਆਂ
ਤੇ ਜ਼ਰੀਆਂ ਫੰਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

ਜਿਥੋਂ ਸਾਡੇ ਪਿਛਾਂ ਕੋਈ, ਅਤੇ ਸਾਸ, ਚਿਹੀ ਚਿਨ, ਕਾਸੀ ਕੋਈ ਨੇਹੀ, ਕੰਧਰ
ਅਧਿਕ, ਸੀਹਨੂੰ "ਕੰਧਿਓਂ ਆਲਾ ਚਿਹਿ" ਆਹਿਓਂ ਆ,

ਜਾਂਦੇ ਅਧੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦੇ ਅਧਿਓਂ ਆ, ਕੰਧਰ ਕਾਸੀ ਸਾਹ ਬਧਦੇ ਆ ਤੇਜ ਹਥਾ
ਤੋਂ ਸੁਣੁ ਹੋਯਾ, ਜੋ ਭੁਲੀਆਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਕੋਹ ਸਾਹ ਕੋਈ ਤੋਂ ਕਿਸਤਰੇ ਲਾਹ ਲਿਆ ਸੀਹ ਅਧਿ,
ਕੁਝਕਾ ਨੇ ਭਾਯੋਂ ਭਾਖ ਕੇ ਸਹਿ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਆਖ ਕੇਣਾ

"ਜਿਹ ਤਾਂ ਕੰਧਿਓਂ ਆਲਾ ਚਿਹਿ ਆ, ਸੀਹ ਨੀ ਅਧਿਕਾ, ਕੰਧ ਲੇਖ ਸੁਭਾ"

ਕੋਈ ਅਸੀਂ ਭੁਲੇਖਾ ਪਿਛ ਨੂੰ ਕਾਫੀਓ, ਨੇਹਣਾ ਤੋਂ ਕੰਧਿਆ ਸੀ, ਰਾਹ 'ਚ ਵਿੱਖ ਕਸਰੁਲ
ਨੇ ਹੱਥ ਦੇ ਲਿਆ, ਅਸੀਂ ਬਹਾ ਲਿਆ, ਚਿਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕੰਧੀ ਸੀ ਸੀ,

"ਵਿੱਖਿ ਜਾਣਾ ਕਾਧਾ"

ਆਹਣਾ ਮੇਰਾ ਪਿਛ ਕੰਧੋਂ ਆ ਕੋਏ, ਚਿਹਨੇ ਅਸੀਂ ਦੀ ਭਾਈ ਲਾਡੀ ਕਹਿਣ ਸਾਹ,
ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਨੇਹਦੇ ਚਿਹਿਓਂ, ਕਹਿਣਾ ਮੰਝੂਕੇ ਪਿਛ ਕੁਝਕਾ ਦੀ ਕਾਸੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ
ਦੀ ਹੱਥੋਂ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਤੇ ਸਾਥੋਂ ਕੁਝਕਾ ਤੋਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੰਧਾ, ਆਲਣੀ ਮੇਨੂੰ ਪਿਛ ਆਲੀ ਹੋਇਤ
ਕਾਧੇ, ਆਣਾ, ਗੁਭ ਕੇ ਚਿਹੀ ਆ ਮੇਰਾ ਗੁਜਾਣਾ ਹੋਈ ਸਾਧਾ,

ਜੋ ਕਾਥੇ ਕੋਈ ਮੁਝਕੇ ਭਾਇਆ, ਵਿੱਖਿ ਸੱਥੀ ਸੀ ਰੂਹ ਦੇਣੇ ਹੱਥ ਸੋਧੀ ਕੋਈ ਸੀ ਕਿਸੇ
ਰਾਹ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਆਲੀ ਕੋਈ ਹੋਏ,

ਪਿਛਿ ਅਹੁੰਥ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ

"ਏ ਕੀ ਕਾਧਾ। ਸਾਡੇ ਪਿਛਿ ਕਹਿਣੇ, ਛੋਟਾ ਗੁਲਾਬ ਸਿੱਖ ਆਲਾ ਤੇ ਭਾਈਗੁਪਿਓਂ
ਸਭਾ ਹੋਈਆਂ, ਤੇਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਲਜੁ ਹੱਥ ਦੇਣੀ, ਜੋ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਚਿਹਦੇ ਘਰ
ਕੋਈ ਕਾਇਆ, ਕੰਧਰ ਕੋਲੋਂ ਕੰਧੀ ਹੋਕਲੀ ਤੋਂ ਵਿੱਖਿ ਦੂਜੇ ਕੋਈ ਭਾਏ,

ਕੰਧੀ ਜੁੱਟੀ ਮੋਢਲੀ,

ਕਾਧਾ ਪਿਛਲ ਹੋ ਪਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਜਾ ਕਰੇਕਾ ਮਾਧੀਆਂ ਦੀ ਕਹਿ ਕਾਧਾ ਅੱਜ ਤੇਨੂੰ
ਪਿਛਿ ਲਾਹਕੇ ਦੀ ਆਥਾਏ,

ਚਿਹਨੂੰ ਧੁਰ ਚਿਹਦੇ ਪਿਛਿ ਚਿਹਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕਾਧ ਮੁਹਰੇ ਲਾਹਕੇ ਆਏ,

ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਕਾਅਰ ਜੋ ਤੋਂ ਸਾਥੇਆਲਾ ਛੋਟਾ, ਚੰਡੀਗੜ ਸੀ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਨ ਬਨ
ਕੰਧ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਸਾਲੇ ਕੰਧੀ ਹੋਈ ਚਿਹਦੇ ਸੀ ਹੋਈ ਹੋਈ,

ਜੋ ਕੰਧਿਓਂ ਤੋਂ ਸੀ, ਵਿੱਖਿ ਦਮ ਮੁਹਰੇ ਚਿਹੀ ਕਾਧਾ ਆ ਗਿਆ ਜੀਹਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੰਧੋਂ
ਜਿਸੇ ਪਿਛਿ ਛੱਡਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਜੋ ਸਭਕੇ ਪਿਰ ਮਾਥੇ ਬਧੇਕਾ ਤੇ, ਕੰਧੀ ਦੇ ਟੋਰਾ ਨੇ ਚੀਕ ਮਾਧੀ,

ਕੀਤੀ ਭਾਈ ਸੀਬਰ ਆਲੇ ਪਾਸੇ ਫੁੱਧੇ ਟੋਟੇ ਦੇ ਐਨ ਜਿਥੇ ਤੇ ਖਾੜੀ ਸੀ

ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਾਧੂ ਆਇਆ, ਜੋਹੇ ਜੇ ਹੁੰਦੇ ਆ, ਜਦਾ ਭਗਵੰ ਜੇ ਕੀ
ਪੋਟਲੀ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਆਰਦਾ ਫੁੱਧ ਨੀਕੀ ਆ, ਕੋਲੋਂ ਫਲਾਂ ਆਲੀ ਰੋਹਲੀ ਸੀ, ਮਖਿਆ ਏ
ਸਭ ਵੇਹਲੇ ਕੀ ਮੇਲਦਾ, ਓਹਨੇ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧੇ ਲੈ ਲਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਚੁਆਨ
ਕੋਲ ਆਖਾਂ ਫੁੱਧਾ ਤਾਂ ਨੀ ਕਰਦਾ, ਮਖਿਆ ਤੇਰਾ ਫੁੱਧਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕੀਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਰਧਾਨ
ਆਉਣ ਦੇ, ਕਹਿੰਦਾ ਰੂ ਕੋਲ ਦਿਲ 'ਚ ਨੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ, ਲਕੋਂ ਨੀ ਰੱਖਦਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਭਾ
ਦਾ, ਕਈ ਆਲੀ ਰੇਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਦਿਲ ਤੇਰਾ ਸਾਫ਼ ਆ ਨੀਅਤ ਤੇਰੀ ਹੀ
ਆ,

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਈ ਇੱਕ ਨੀਕੀ ਮੈਂ ਓਹਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਦਾ ਨੰਦ ਕੀਧ ਕੇ ਵਧਾਰਾ, ਓਹਨੇ
ਵੀ ਪੀਪਲੀ ਛਟਾ ਮੁੱਠੀ 'ਚ ਦੇ ਲਿਆ,

ਮੈਂ ਓਹਦੇ ਭੁਭਦੇ ਜਾਦੇ ਕੋਲੀ ਜਾਣੀ ਭਾਕੀ ਜਾਨਾਂ ਥੀ ਸਾਲਾ ਲੰਭੂ ਲਾ ਗਿਆ, ਓਹਨੇ
ਆ, ਕਿਹੜੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਹੁੰਦਾ,

ਓਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਵੇਰ ਮੁਝ ਆਇਆ, ਨਾਲੇ ਪੰਜਾਹ ਦਾ ਨੰਦ ਮੇਝਰਾ ਨਾਲੇ ਆਪਣੇ
ਆਬਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲੀ ਨਾ,

ਕਹਿੰਦੇ ਵੇਰ ਰੁਝ ਗਿਆ, ਏਨੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲਦਾ ਬੰਸਿ ਆ ਚੁੱਤਰਿਆ,

ਰੁਝਨ ਨੀਕੀਆਂ ਮੈਂ ਫਲਾਂ ਆਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਮਖਿਆ ਕਿਨੇ ਪੇਸੇ ਪਰਧਾਨ,

ਕਹਿੰਦਾ ਭਾਧੇ,

ਮਖਿਆ ਐਹ ਜਿਥੀ ਨੂੰ ਸਿਧੜਾ ਸਮਾਨਾ ਚਿੰਤਾ,

"ਕਹਿੰਦਾ, ਕਿਹੜਾ ਜੰਗੀ ਓਹ ਤਾਂ ਮੇਝ ਗਿਆ ?"

ਨੈ ਦੇ ਮਗਰ ਪਿਛ ਦਾ ਨੈ

ਪ੍ਰੇਮੀ (ਪਰਮਿਅੰ) : ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾ 'ਚ ਖੜੇ ਪਾਣੀ ਕੋਲੇ,
ਅਸੀਂ ਅਸੀਂ ਹੁੰਦਾ ਚੰਕ ਤੇ ਨੇੜੇ ਤੇ ਪੰਟ ਦੇ ਸੋਨ 'ਚ ਦੇ, ਸਹਿ ਜਾਨੇ ਅੰ ਪੈਰੀ ਤਾਰ
ਵੰਦੀ ਦੇਖਣ,

ਵੇਰ ਦੇ ਵੰਦੀਆਂ ਦੀ ਗਲਬਾਏਤੀ ਪੁਆ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਨੇ ਅੰ ਦੁਪਿ ਸੁਕਾਉਣ ਨੂੰ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਤੀਆਂ 'ਚ ਪਿਛ ਦੀਆਂ ਦੀਪੇ ਤੇ ਚਰਨੀ ਕਿੰਕਲੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਅਸੀਂ
ਹੁੰਦਾ ਨੈ ਪਿਲਸਣ ਨਾਲ ਵੰਦੀ ਪਹਿਨਾਂ ਕੱਚੀ ਗੋਰਰ ਦੇ ਅੰ, ਦੁਆਰ 'ਚ ਆਈ ਆਲੀਆ
ਦਿੱਖੀਆਂ ਫੇਲ, ਕਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਘੜਦੇ, ਚਿਣ ਦਿੰਨੇ ਅੰ ਸੂਝਾ ਆੜਾ, ਜਿਹੇ
ਮੌਜੇ ਪਿਛੇ ਹੁੰਦੇ ਆ,

ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਲਿਖੇ ਚੁੱਕੇ ਆੜੇ ਦੀ ਟੋਹਰ ਦੇਖੀ,
ਤੇਨੂੰ ਲੱਭੁ ਜਿਹੇ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਪੁਰਖਾ ਵੱਡਾ ਵਢੇਰਾ, ਕੁਝਤਾ ਚਾਦਰਾ ਲਾਈ ਤੇ ਕੁਝਲੇ
ਆਲੀ ਪੰਛ ਬੋਲੀ, ਮੁੰਡਾ ਕੁੰਝੀਆਂ ਤੇ ਚਾਦਰੇ ਨੂੰ ਮੁੱਚਾਂ ਤੋਂ ਢਾਕੇ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ 'ਚ
ਖੜਾ ਹੋਏ ਪੈਣ ਅਕੜਾਈ,

ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੂਝਾ ਆੜਾ ਲਿਖਦੇ ਲਿਖਦੇ ਕੰਪੂਟਰ ਦੇ ਪਰਿਗਰਾਮ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਪੈਨੇ ਅੰ
ਫੇਡੀਕ ਪਛੜੇ ਹੋਏ ਗਲੀਬ ਤੇ ਪਿਛਾਹ ਖਿੰਚੁ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਝੁ ਆਂਹਦੇ ਆ, ਪਰ ਅਸੀਂ
ਕਦੇ ਸੋਚਦੇ ਨੀ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਮਾਣ ਈ ਬੜਾ ਹੁੰਦਾ ਆਪਣਾ ਪਿਛ ਦੱਸਕੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਹਰਲਾ
ਪੁੰਛਦਾ "ਕਿਹੜਾ ਪਿਛ ਆ ਬਾਈ ਆਪਣਾ..."

ਅਸੀਂ ਦਾਤੀ ਹੋਝਲ 'ਚ ਟੇਗ ਟੂਪ ਨਾਲ ਕੋਰੀਅਲ ਤੇ ਪੱਲੀ ਬੈਠ ਲੈਨੇ ਆ,
ਅੱਧੀ ਕੋਚੀ, ਵੇਰ ਪੁਰੀ, ਵੇਰ ਫੇਡੇ ਤੇ ਕਾਠੀ ਆਪੇ ਈ ਸਿੱਖ ਸੁੱਖ ਜਾਨੇ ਅੰ, ਸਾਡੇ
ਗਿੱਟੇ ਗੋਡਿਆਂ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਤੇ ਫੋਡਿਆਂ ਦੇ ਚਟਾਕ ਸਾਡੇ ਚਿੱਛਿਆਨਾ ਜਿਨਸ ਦੇ ਅਭਵੇਚਰਾ
ਤੇ ਕਿਤੇ ਟਾਹਾਂ ਦੇ ਬਢਪਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਆ,

ਥਰਸੀਨਾਂ, ਦਰੀਆਂ ਵੱਖਦੇ ਵੇਰ ਅਸੀਂ ਡਰੀ ਜਾਂ ਪੰਛ ਬਨਾਉਣ ਲੱਗ, ਜਦੋਂ ਲੜਾਂ ਦਾ
ਥਰੋਸ ਪਾਉਂਦੇ ਆ ਤਾਂ ਮੁਹਰਲੇ ਨੂੰ ਮਥੋਲ ਕਰਦੇ ਆ,

"ਸਿਰ ਜੋੜਕੇ ਪਛਾਨਾ...ਐਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪੰਛ ਨੀ ਬੋਨਟੀ ਆਉਂਦੀ, ਸਾਲਿਆ
ਥਾਪੁਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਣਾ",

ਤੇ ਪੰਛ ਦੇ ਲੜਾਂ ਨੂੰ ਗੰਢਾਂ ਵਿੱਚੇ, ਅਸੀਂ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਈ ਟੇਡੇ ਟਰਾਲੇ ਲੈ
ਥਰੀਨੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੰਢਾਂ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਨੇ ਆ,

ਸਾਡੇ ਸੌਕ ਵੀ ਫੇਰੇ ਈ ਹੁੰਦੇ ਆ, ਤੂੰ ਕਦੇ ਉੱਥ ਦੇ ਖੁੰਜੇ ਪੜਕੇ ਸੁਟੀ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਫਲਾਨੇ
ਸੋਹ ਕਦੇ ਸੀ ਕੋਰਾਂ ਲੈ ਥਈ ਰੋਲੀ ਸੀ, ਚਿੱਥੇ ਫਲਾਨਾ ਹਲਵਾਈ ਸਮੇਸੇ ਬਲਾਂ ਸੁਆਦ

ਘਟਾਉਂਦਾ ਹਲ ਨਾ,

ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਪਾਹੜਾ ਬਜਾਏ ਗਿਆ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਓਸੇ ਹਲਕਾਈ ਦੇ ਸਾਥ ਮੁਹੱਲੇ ਟੰਕੇ
ਸਾਦਾ ਬੀ ਹਾਂ ਚਾਹਾ ਆ ਜਾ ਫਿਰ ਖਵਾਅਾਂ ਸਮੇਸੇ ਸਾਪੁ ਸੁਦ ਦੇ, ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਭਾਤ ਦੇ ਪਾਹੜੇ
ਦੇਵਾਂ ਬੇਨ ਜੇਨੇ ਅਾਂ ਨਾਲੇ ਕਹਿ ਛੱਡਦੇ ਅਾਂ

"ਛੱਡ ਸਮੇਸੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਕਿਹੜਾ ਨਿਆਣੇ ਅਾਂ..."

ਘਿਨਾਂ ਸੱਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਧੀ ਛੋਟ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਜਾਏ ਜੰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਅਾਂ, ਤੇ
ਜੇ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨੀ ਭਾਈ ਉੱਨੀ ਇੱਕੋ ਕਰੇ ਉਹਦੀ ਸਰਬਸ (ਸਰਬਿਸ) ਵੀ ਕਰਦੇ ਅਾਂ,

ਕੋਈ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੀ, ਬੰਸ ਇਸ ਪਰਤ ਦੇ ਬਢਿੰਦੇ ਅਾਂ,

ਸਾਡੇ ਤੋਮ ਤੋਮ 'ਚ ਉਹਦੀ ਮਹਿਕ ਆ, ਇਹਦੇ ਕਣ ਕਣ 'ਚ ਅਸੀਂ ਅਾਂ,

ਸਾਡੇ ਨੇ ਵੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਅਾਂ, ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਮਲੀ ਰਜਿਸਟਰ

'ਚ ਹੁੰਦਾ,

ਸੂਜਾ ਜਿਹੜਾ ਪਿੰਡ 'ਚ ਬੰਲਦਾ,

ਘਲੇ ਕੋਈ ਪਲਾਹੁਣਾ ਆਏ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿਰਦੇ ਦੀ ਬਲਾਂ, ਘਰੇ ਦੀ ਨੀ ਵਧਦੇ,

ਤੇ ਜੇ ਕੋਥੇ ਰੱਬੇ ਨਾਲ ਵਧਕੇ ਮੁਹੱਲੇ ਕਰਦੇ ਸੀ ਸਾਮਰੀਕਾਲ ਸੁਲਾ, ਤੇ ਮੁਹਰਲਾ ਨੇ ਪੁੱਛੇ,

ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਨਾਲੇ ਵੁੱਡੇ ਦੀ ਪੂਟੀ ਥਣਾ ਉੱਗਲ ਤੇ ਲਵੇਂਹਟੀ ਜਾਨੇ ਅਾਂ, ਨਾਲੇ ਸਿਰਦੇ

ਸਿਰਦੇ ਪੁੱਛਦੇ ਅਾਂ,

"ਕਿਹੜਾ ਨਾਂ ਜੀ ਸਕੂਲ ਆਲਾ ਕਿ ਘਰ ਆਲਾ",

ਸਾਡੀ ਰਾਂ ਪਛਾਣ ਦੀ ਜੰਗ 'ਚ ਇਸ ਪਰਤੀ ਕਰਕੇ ਅਾਂ,

ਦੇਖੋ ਦੇ ਲੋਥਾਂ ਕਰਕੇ ਅਾਂ,

ਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਹੋਣ ਤੇ ਛਕਮ ਕੀ ਮੰਨਟੀ ਅਾਂ,

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁੰਥ ਕੇ ਨੇ ਦੇ ਮਗਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਅਾਂ,

ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣਦੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇ ਤੋਂ ਅਾਂ,

ਸਾਨੂੰ ਉੱਗਲੀ ਹਵਾ 'ਚ ਅਕਸਰ ਬਾਜ ਉੱਛਦਾ ਫਿਰਦਾ ਦੀਹਦਾ,

ਰਾਹੀ ਰਾਂ ਬਾਜੀਆਂ ਤੇ ਬੀਕ ਦੇ ਕਬੂਰਰ ਉੱਛਾਉਂਦੇ ਅਾਂ

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਜਦੋਂ ਪੀ.ਸੀ.ਆਈ. (ਪੈਸਟ ਗਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ) ਆਲੇ ਗੇਟ ਕੋਲੇ ਆਕੇ ਬੁਲਟ
ਦਾ ਭੇਲ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਸੀ,

ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ, ਤੇਰੇ ਪੰਦਰਾਂ (ਸੈਕਟਰ) ਆਲੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਕੋਲੇ, "ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਹਾਲ"
ਸਟਲ ਛੱਡਣ ਪੈਦਲ ਜਾਂਦਾ,

ਅਸੀਂ ਰੁਝੇ ਜਾਂਦੇ ਖਾਲੀ ਬੈਰਲ ਭਾਲਦੇ

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਰੂ ਮੈਂਸ ਆਲਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਬੈਂਡਲ ਲਿਆਕੇ, ਜਿੰਦ ਕਰਨੀ ਕੀ ਮੈਂ ਵੀ ਨਾਲ ਜਾਊਂ,

ਮੈਂ ਬੁਲਟ ਰੋਕਦਾ, ਤੇ ਰੂਂ ਧੱਕਾ ਲਾਉਂਦੀ,

ਮਹਿੰਮਾ ਮਾਰਗ ਤੇ ਪੀਲੇ ਡੂਨ ਮਿੱਧਦੇ, ਅਸੀਂ ਪੰਦਰਾਂ ਆਲੇ ਪੰਧ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਥਰਵਾ ਚੋਬ ਆਲੇ ਦਿਨ, ਤੇਰੀਆਂ ਅਮ੍ਰਿਤ ਫ਼ੈਅਰੀ ਤੋਂ ਲੋਕੇ ਵਿੱਡੀਆਂ ਗੁਲਾਬ
ਜਾਮਣਾ ਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੁੱਲੇ ਪਾਈ ਸੀ

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਕੇਰਾਂ ਬੁਲਟ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਕਰਾਉਣ ਵੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਈ ਸੀ,

ਚਿਹ ਰਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਤੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਗਈ ਸੀ,

ਜਦੋਂ ਕਿਛੇ, ਕੋਈ ਰਾਹ 'ਚ ਜਿਆਦੇ ਧੁੰਨਾਂ ਮਾਰਦਾ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਮਿਲਨਾ, ਰੂ ਭੱਟ
ਆਖਣਾ

"ਇਹ ਮੁਕੁਲੈਲ ਚੱਕਦਾ ਹੋਣਾ?"

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਗਿਆਰਾਂ ਆਲੇ ਵੈੱਕ ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਰਨਾ,

"ਦੇਖਨਾ ਕੀ ਸਲਾਹ! ਏਥੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਨੇੜੇ ਈ ਆ"

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਤੂੰ ਕੀ ਅੱਗੋਂ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਨਾਲੇ ਰੂ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਬੰਡੇ ਪਿਛ ਦਾ ਤਾਂ ਨੇ ਈ ਬੜਾ

ਤੇ ਮੈਂ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ.....

ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆ.....

ਪਿੱਪਲ ਤੇ ਪਾਮ

ਤੇਰੇ "ਪੂਰੀ ਫੈਸ" ਦੇ ਟਿਕਟ ਫਲੇਸ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਚੇਤੇ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਢਿਲ 'ਚ, ਪਿੱਪ ਨਾਲ,
ਵੀਹ ਸੀਟਰ ਆਲੀ ਵਾਲੀ, ਡੀਜਲ ਦੀ ਡਰਨ ਲੱਗਿਆ, ਜਦਾ ਉਹ ਜਾ ਰੁਆਦ ਨਾਲ
ਚੱਡਿਆ, ਨੱਥ ਦੇ ਥਾਲਾਂ ਦੇ ਚੁੰਡਲ ਪਾਉਂਦਾ
ਪੀਥੇ 'ਚ ਜਾੜ ਹੇਠਾਂ ਆਈ ਸਟਰਾਬੇਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਸੁਰਕੀ 'ਚ ਐਲੇ
ਅਚਾਰ ਦੀ ਗਿਰਕ ਨੇ ਜਾੜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਜਰਾਬਾ ਪਾਇਆ,

ਆਵਾਜ਼ ਜਮਾ ਇੱਕੋ ਸੀ
ਤੇਰੇ, ਹਥੀਥ ਤੋਂ, ਕਈ ਹਥਾਹ ਦੇਕੇ ਸਿੱਧੇ ਕਰਾਏ ਥਾਲਾਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ
ਬੰਧੀ ਫਾਲ ਵਾਪੁੰਦਿਆਂ ਥਾਈ ਥਾਈ ਕੋਸਾਂ 'ਚ ਉਲਥੀ, ਐਨ ਕਿਸੇ ਪੇਂਡੂ ਦੀ ਸਿੰਦਰੀ ਦੇ
ਹੱਥ ਰੋਖਾ ਐਲੇ,

ਥਾਲਾਂ ਦਾ ਗੁੰਝਾ, ਟਿਕੀ ਦੁਪੇਹੜ ਨੂੰ ਅੱਕ ਦੇ ਡੁੱਲਾਂ ਥਾਂਗ, ਹਵਾ 'ਚ ਉੱਡ ਬੈਟਰ ਦੇ
ਟਿਕ ਖੁੰਜੇ ਟਿਕ ਗਿਆ

ਥਲੇ ਦਾ ਲੜ ਛੱਡ, ਮੋਡੀਓ, ਵੱਕ ਤੋਂ, ਮੂੰਹ ਵਲੋਂਹਟਿਆ, ਤੇਰੀਆਂ ਥਾਂਹਾਂ 'ਤੇ, ਉੱਪ
ਤੋਂ ਥਲਟ ਲਗੇ, ਐਕਟਿਵਾ ਚਲਾਉਂਦੀ ਦੇ ਚੜਾਏ ਚਿੱਟੇ ਦਸਤਾਨੇ ਚੇਤੇ ਆਏ,

ਭਾਂਡੀ ਸੋਤ ਥਲਦ ਦੀ ਪੂਛ ਮਰੋਲੀ, ਉੱਨੀ ਗਲੀ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੋਲਦੀ, ਖੁੰਡੀ ਦੇ
ਖੁੰਡੇ ਖੁੰ, ਤੇ ਥਲਦ ਦੀ ਖੜਬਲੀ ਟੀਲੀ, ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਚੀਂ ਚੀਂ, ਪੈਂ ਪੈਂ, ਚੇਤੇ ਆਈ
ਦਾੜੀ ਤੇ ਪੀਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟ, ਜੇ ਖੱਬੇ ਮੋਡਨਾ ਲਗਾਮ ਚੂਹੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਸਿੱਟ, ਜੇ ਸੱਜੇ
ਮੋਡਨਾ ਤੇ ਸੱਜੇ, ਥਲਦ ਡੁਕਿਆ ਜਾ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਨੀ, ਕੋਈ ਦਿਸਾਵਾ ਨੀ,
ਕੋਈ ਛਿੱਪਰ ਨੀ, ਪਿਛੋਂ ਥਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ, ਫਿਰਨੀ ਫਿਰਨੀ, ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਿਕ ਰੋੜ
ਵਾਂਗ, ਮੁਸਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਫਿਰਨੀ ਆਲੀ ਸਲਕ

ਥੇਡਾਂ ਆਲਾ ਚੜਨਾ, ਥਹੀ ਮੇਢੇ ਤੇ, ਛਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਵਰਿਹ ਖੁਲਾ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਾਂਡੀ
ਚ, ਭਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵਧਕੇ, ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਥੀ, ਤੇਰੇ ਅੱਕਲ, ਆਂਟੀਆਂ ਕਜ਼ਨ, ਜਲਟ ਫੀਰ
ਚੇਤੇ ਆਏ

ਆਪਣੀ ਰਨੇਡਾ ਗਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਮਸ਼ੂਕ ਦਾ ਨਾਂ, ਸਿੰਗਰਾਂਦ ਆਲੇ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਥਾਂਹ ਤੇ
ਪੁਟਵਾਲੀ, ਸਿਆਣੇ ਕਾ ਮਿੰਨ੍ਹ, ਹੱਥ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੇਨ, ਨੱਕੇ ਮੋਡਦਾ, ਹੱਥ ਖੜਾ ਕਰਦਾ,
"ਕਿਸੇ ਆ, ਵੱਢ ਲਿਆਏ?"

"ਨਹੀਂ ਥਾਈ, ਵੱਢ ਬੋਲਿਆਂ"
ਤੇਰੇ ਪਿੱਛੇ, ਮਿਟਕਣੀਥਲ ਕਾਢਾ ਤੇ ਫਿਰਦੇ ਚੁੰਡ ਆਸਿਕ ਚੇਤੇ ਆਏ
ਕੱਥੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤੇ ਨੱਥਤਾ ਸੁਰਕੀ ਮੁਸ਼ੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ,

ਕਲਕ ਬਿਨਾਏ, ਬਿਨਾਏ,
 ਹੱਥੀਆਂ, ਟਿੱਬੀਆਂ, ਮਸ਼ਕੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ,
 "ਬੇਹ ਸਾਨੂੰ ਭਾ ਕੇ ਲੈਜਾ ਤੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦਿਆ ਮੁੰਡਿਆ",
 ਪੇਡਾਂ, ਭਲੀਆਂ, ਭੀੜੀ 'ਚ ਸਿੱਟ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ,
 ਕਿੱਟੀ ਪਾਥਰੀ ਕਰਦੀਆਂ, ਚੁਕਲੀਆਂ, ਬੋਹਲ ਮੋਹਲ ਕਰਦੀਆਂ, ਤੇਥਲਾ ਪੇਡੀਆ
 ਤੇਡੀਆ ਆਟੀਆ ਚੇਤੇ ਆਟੀਆ
 ਵੱਧਲੀ ਦੀ ਬੱਧੀ ਪਾਉਂਦੇ ਨੂੰ, ਨਾਈਕੀ, ਰੀਬੇਕ ਆਲੇ ਬੋਹਮਾਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆਇਆ
 ਕੋਰਲ ਦੀ ਬੈਠ 'ਚ, ਕਸ ਕਸ ਕਾਲੇ ਹੋਏ ਪਸਾਮੇ ਦੀ ਖੂਹੀ ਨੂੰ ਦੇਖ, ਸਫਾਰਤ ਆਲੇ
 ਸੀ, ਨੀਵਾਲੀਸ, ਹੋਰਲ ਆਲੇ ਬੋਹਮ ਚੇਤੇ ਆਏ
 ਮੇਰੇ ਮੁਥਦੇ ਨੂੰ ਆਥਣ ਹੋ ਗਿਆ,
 ਕੋਰਿੰ ਰਹਿਦਾਸ ਬੰਨੀ ਪਈ,
 ਕੁੱਝ ਕਸਿਆ ਪਿੰਡ ਦੇਖਿਆ,
 ਕੰਮ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਕੱਪ ਚੇਤੇ ਨੀ ਆਇਆ।

ਠੇਨੂੰ ਯੇਥੇ ਵੀ ਲੱਗਦਾ, ਝੁਲੀਆਂ ਈ ਆ, ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਨੀ, ਕਿ ਆਪਣਾ ਕਿਸੇ ਤਾਂ ਹੋਣੀ।

ਕਲੀ ਆਲੇ ਕਿਤ 'ਤੇ, ਮੁੱਢ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ, ਹੇਠੀਂ ਭਾਰ ਬੈਠਾ ਨੀ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜਾ, ਕਿ 'ਚ ਉੱਤੀ ਫਰਾ, ਅੱਡੀ ਨਾਲ ਮਾਰਕੇ, ਝੁਲੀ ਝਾੜਕੇ ਫੇਰ ਪਾ ਲੈਂਦਾ, ਚਿਹ ਦੇਖਿਆ ਕਦੇ, ਤੇ ਹੋਰ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਝੁਲਕਾਨ, ਝਰਝਰਾਨ, ਛਵਿੱਚ ਪੋਹੂ ਆ, ਫੇਰ ਪੀੜਾ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ, ਜਿਹੜਾ ਲੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਝੁਲੀਆਂ ਰੱਖ, ਥਾਹਾਂ ਲਮਕਾਈ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ, ਥੱਸ ਚਿੱਠੀ, ਚਿੱਠੀ ਆ ਕੇ,

ਨੇਪੜ, ਰਬੀ, ਕਜਲਣੀ, ਨਾਵਲਗਾਰ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਥਾਂ ਮੇਂ ਨੇੜ ਦੀ ਨ ਲੱਖਦਾ,

ਕਹਿ ਲਾ ਜਾ ਇਹ ਯੇ ਨੇੜ ਦੀ ਨੀ ਲੱਖਦੇ, ਮੇਂ ਤਾਂ ਚਿੱਠੀ ਆ, ਆਪ ਜਾ, ਥਾਹ ਜਾ, ਜਿਹੜਾ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਝਾੜ ਰੱਖ, ਥਾਹਾਂ ਉੱਤੀ ਦੀ ਵਲ, ਹੱਥ ਲਮਕਾਈ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਟੋਹਣੇ ਫੇਰਕਾਂ ਮਗਰ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਮੇਲੇ 'ਚ,

ਠੇਨੂੰ ਯੇਥੇ ਲੱਗਦਾ, ਤੂੰ ਮੇਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਦੀ ਆਈ, ਦੇਖਿਆ ਵੀ ਹੋਊ ਲਾਜਣੀ, ਹੱਥ ਝੋਲ ਆ,

ਕਿ ਤੇ ਪੜਨਾ ਲਵੇਦਾ ਕੇ, ਮਗਰ ਝੁਲੀ ਤੇ ਲੜ ਮੁੱਠਾ ਚੋੜਾ ਕਰਕੇ ਛੱਡੀ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜਾ, ਕਿ ਪੇੜ ਚੱਕੀ ਤੋਂ ਝੁੱਗਾ ਨਾ ਲਿੱਬਕੇ ਜਾਂ ਮੇਲਾ ਹੋਯੇ, ਜਦ ਕਿ ਝੁੱਗਾ ਲੈ ਦੇਣਾ ਚੱਕੀ ਦੀ ਝਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ,

ਹੱਥ ਦੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇਓਂ ਲੜ ਮੁੱਧ ਚਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸੇ ਜਲਨੀ ਨੇ ਖੁੰਝ ਚੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਫੇਰ ਮਗਰ ਝਾੜ ਕੇ ਟਰਾਲੀ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਲਫ ਮਾਰਕੇ ਪੁੱਛਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂ ਪਰਧਾਨ, ਢੱਠੀਏ...?

ਦੇਖਿਆ ਨੀ ਕਿਤੇ. ਦੇਖਿਆ ਹੋਊ, ਤੂੰ ਝੁੱਲਦੇ, ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੋਵੇਂਗਾ ਮੇਨੂੰ,

ਚਸ ਹੋਰ ਛੱਡ, ਕਿਤੇ ਦਿਨ ਢਲੇ, ਪਿੱਛ ਆਲੀ ਫਿਰਨੀ ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਨੀ, ਮੇਨੂੰ ਹੋਰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ, ਪੱਠੇ ਲੱਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ ਟੂਪ ਨਾਲ ਕਸਕੇ ਮਗਰਲੀ ਕਾਠੀ ਤੇ, ਦਾਡੀ ਮੁੱਠੇ ਹੋਰਲ 'ਚ ਨਮਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਆ, ਦਾਡੀ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਵੀ ਅੰਟਣਾਂ ਆਲੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਖਹਿ ਵੀ ਝੁਲਾ ਤੇ ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ,

ਦੇਖਿਆ ਨੀ, ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਹੋਊ, ਮੇਂ ਪੱਠੇ ਲੱਦੀ ਆਉਂਦਾ ਮੁੱਧ 'ਚ ਭਾਣੇ ਭਾਉਂਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ,

ਅੱਜ ਕੱਲ ਆਲੇ, ਜਿਹੜੇ ਨਮੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਆਲੇ, ਗੱਡੀਆਂ, ਝੁਲਟ, ਪੇਸ਼, ਧਾ ਕੋਲੀ,

ਕਿਉਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਆ ਲੁਣਨੇ, ਸਹਿਯੋਗ ਮੁਕਿਆਰਾਹ ਦੇ ਮੇਨੂੰ
ਸਰਸ ਨੀ ਆਉਂਦੇ,

ਤੁਣ ਜੇ ਤੂੰ ਕਦੇ ਥੀ ਮੇਂ ਤਾਂ ਢਾਡੀ ਓ ਲੁਣਦਾ ਕੱਲੇ, ਨਾ ਜਮੀ ਲਲਤ ਆ,

ਮੇਂ ਤਾਂ ਆਮ ਬੰਦਾ, ਸਾਦਾ,

ਤੇਨੂੰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਆਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਹਿਤਾ ਬੰਦਾ ਨੀ ਮਿਲਿਆ, ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਹੋਊ, ਧੰਨ
ਕਿਸ, ਓਹੀ ਤਾਂ ਹਾਂ ਮੇਂ,

ਫਲ ਕਿਸ ਦੂਦੇ ਨੰਦ ਆਸਾ

ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠਦਾ ਨੀ ਦੇਖਿਆ ਕੋਈ, ਕੋਈ ਇਕ ਹਾਕ ਜਾਂ ਮੋਥੇਲ ਕਾਲ ਤੇ,
ਹੋਰਲ ਦੀਆਂ ਕੋਈਫੋਰਾਂ 'ਚ ਦਲਤ ਦਲਤ ਹੁੰਦੀ ਨੀ ਲੁਟੀ,

ਆਖੋਂ ਨੀ ਸੁਣਿਆ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਪੰਛ ਪਰਨਾ ਨਵੇਂਹਟਦੇ ਨੂੰ ਕਿ ' ਆਪਣੇ
ਅਪਣੇ ਜੋਤਾ ਨੂੰ ਉੱਠਾ, ਪਿਛੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਬੋਨ ਲੀ'

ਜਿਹੜਾ ਮੋਡੀਕਲ ਸਟੋਰ, ਤੇਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਜੇ, ਕਿ ਪਿਛ 'ਚ ਨਕੋਤੀ ਗੰਨੀਆਂ
ਵੇਚਦਾ, ਥੋਡੀਓ ਓਹ ਕਿਸੇ ਨੇਤਾ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕੇਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਓਹਦੇ ਸਟਰ ਸਿਟ ਕੇ ਤੇ ਓਹਨੂੰ ਪੈਦਲ
ਡਸਲਿਆ ਨੀ ਕਦੇ, ਕਿ ਤੁਣ ਪਿਛ ਵਡੀਂ ਸਲੀ,

ਜਿਹੜਾ ਵੱਟੇ ਸਟੂਡੀਓ ਆਨਾ ਨਾਲਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ, ਤੇਨੇ ਪਿਛ ਆਲੇ ਅੰਡੇ ਤੇ ਆਕੇ
ਚੁਕਾਨ ਕਿਹਾਦੇ ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਿਛ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਚਿਥੀਆਂ ਕਾਲਜ ਜੁਨਾਬਕਸ਼ੀ
ਸਣ ਅਯਤੋਂ ਬੰਨ ਉਡੀਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਓਹ ਫੌਂਕ 'ਚ ਗਾਣੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਨਾਉਂਦਾ
ਹੈ, ਤੂੰ ਜਿਹਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਹੱਥੀਂ ਜੁਨੇਹਾਂ ਘੱਲਦਾ ਹੈਂ, ਜਦੋਂ ਨਹੀਂ ਮੇਨਦਾਂ, ਵੇਰ ਸਟਰ ਸਿਟਾ
ਕੇ, ਸਡਾਕਤ ਫਿਰਦਾ ਹੈ,

ਮਿਲਿਆ ਨੀ ਕਦੇ ਤੂੰ ਮੇਨੂੰ, ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਂਗਾ, ਨਾਲਮੀ, ਤੇਨੂੰ ਤੁਲੇਪਾ..

ਪੰਜਾਬ ਪਿਛਾਂ ਦਾ ਲੂਥਾ...ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਕੇ ਨਾ ਮੁੜ ਜਿਆ ਕਰ..

ਏਹਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਉੱਤਰ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖ...ਫੁੰਘਾ ਤਾਂ ਸਾਹ

ਇਸ਼ਕ

ਭੈਨੂੰ ਕਾਲਜ 'ਚ ਸਾਡਾ ਟੋਲਾ ਸਭੇ ਮਪੋਲ ਕਰਦਾ, ਕਿ ਦੇਖ, ਮਸਾਜ ਦੇਖ ਦੇਖਦੇ ਵੀ
ਦੇ, ਮੈਂ ਰੋਂਦੇ 'ਤੇ ਖਾਸ ਨੀਕਾਰਾ, ਕਿ ਭੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫਿਨਮ, ਨਾਵਲ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ 'ਚ ਹੋਣ
ਚਾਹੀਦਾ, ਤੇਰੀ ਅਸਨ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਆ, ਸਾਲਾ ਹਰਮੇਸ਼ਾਜ, ਹਾਲਾਤ
ਭੁੱਲ, ਚਿੰਠੀਆਂ ਖਤ, ਡਾਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਣਾ, ਕੱਲੇ ਹੱਸਣਾ, ਆਪ ਨਾਲ ਰੱਸਾਂ ਕਰਨੀਆਂ
ਲੱਛਣ ਦੇਖ ਦੇਖਦੇ, ਹੇ ਕੱਲੀ ਕਸੀਨਦਾਰਾਂ ਆਲੀ ਗੱਲ, ਫੇਰ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਛਣ ਲੱਭਿਆ
ਸਾਡੇ ਚੇ ਸਹਿਣ ਉੱਠਣ ਲੱਛਿਆ, ਯਾਦੀ ਪੈ ਗੀ

ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਭੁਲੇਖਾ ਪਿਆ, ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਚਿੰਠੀ ਲੱਗਦਾ, ਯੇਨਾ ਕੀਸ਼
ਹੋ ਗਿਆ, ਚੁਘਾਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਪੰਕ ਗਿਆ ਸਮਾ

ਮਸਾਜੀ ਨੀ ਰਿਹਾ ਕੁਣ, ਕਕੀਕਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਛਿਆ

ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਚੱਕੇ ਕਦੇ

ਜਦੋਂ ਤੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ "ਇਹ ਕਿਸੇ ਆਂ ਚਿੰਠੀ ਆਂ ?"...

ਮਖਿਆ ਹਾਂ...

ਅੱਗੋਂ ਅਖੇ, ਮੈਂ ਵੀ ਚਿੰਠੀ ਆਂ...

ਕੌਣ...

ਕਹਿੰਦਾ ਚਿੰਠੀ.....ਕਾਲਜ ਵੇਖ ਵੇਲੇ ਦਾ.....

ਯੇਨੇ ਸਾਲ ਹੋਏ ਨੇ ਤਾਂ ਦੱਸ....

ਤੂੰ ਪਿੱਠ ਖੁਮਾ ਕੇ ਕੁਰਿਆ, 'ਤੇ ਸਾਢੇ ਚਿਕਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਡਾਡਾਂ ਨੂੰ ਉੱਰਲ ਕਰਕੇ ਫੇਲਿਆ

"ਇਸ਼ਕ"

ਕੰਡੀ, ਵਾਕੀ, ਵਾਲੀਬਾਲ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਨਰਮੇ, ਕਮਾਦ, ਪੁਲ ਉੱਨੇ ਤੇ ਖਰਾਨਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਮੁਗਲ, ਪਠਾਣ, ਗੋਰੇ ਸਾਂ ਪੈਗਾਂ ਨੀਲੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ
 ਪੰਡਾ ਲਪੇਟ ਸਾਂ ਅਮਰੀਕਨ, ਇਹ ਉਂਡੀਆਂ ਕੀਹਨੇ ਸਿੰਟੀਆਂ
 ਵਰਲੇ ਕਈ ਉੱਥਾਨੇ ਖਾਂਢੇ, ਬਾਕੀ ਦੱਬਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਸ਼ਰਾਬੀ, ਚਰਾਸੀ, ਅੱਸੀ... ਨੱਥਿਆਂ ਵਾਂ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਚਾਚੇ, ਭਾਏ, ਭਾਈ, ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਵੱਡਾ ਲਾਇਆ ਟਿੱਖੇ ਪੰਧਰ, ਖੜਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਵਾਹਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਲੇ ਡਰਨੇ, ਗੱਡਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਨਫਜਾਂ ਨੂੰ, ਦੱਬਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ
 ਨੇਟੇਅਨ ਕਦੇ ਆਈ, ਯਾਰ ਕੱਢਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਆਂਗੇ